

# Vervolgd en vergeten ?

EEN RAPPORT OVER CHRISTENEN,  
ONDERDRUKT VANWEGE HUN GELOOF  
2022-2024



Kerk in Nood

ACN NEDERLAND

# Vervolgd en vergeten ?

EEN RAPPORT OVER CHRISTENEN,  
ONDERDRUKT VANWEGE HUN GELOOF  
2022–2024

## Inhoud

<b>Voorwoord door aartsbisschop Bashar Warda van Erbil, Irak</b>	<b>3</b>
<b>Landen in één oogopslag (kaart)</b>	<b>4</b>
<b>Belangrijkste bevindingen</b>	<b>6</b>
Landenoverzicht Burkina Faso	13
Landenoverzicht Birma (Myanmar)	14
Landenoverzicht China	15
<b>Case studie Erin Shehata - een ander Egyptisch meisje ontvoerd</b>	<b>16</b>
Landenoverzicht Egypte	17
Landenoverzicht Eritrea	18
Landenoverzicht India	19
<b>Case studie Meer dan 300 Nigeriaanse christenen afgeslacht op kerstavond</b>	<b>20</b>
Landenoverzicht Iran	24
Landenoverzicht Irak	25
Landenoverzicht Mozambique	26
<b>Case studie Nigeriaanse priester overleeft ontvoering door extremisten</b>	<b>27</b>
Landenoverzicht Nicaragua	28
Landenoverzicht Nigeria	29
Landenoverzicht Noord-Korea	30
<b>Case studie Slechtste behandeling van christelijke overlopers in Noord-Korea</b>	<b>31</b>
Landenoverzicht Pakistan	32
Landenoverzicht Saoedi-Arabië	33
Landenoverzicht Soedan	34
<b>Case studie Pakistaanse christelijke wijk in vlammen opgegaan</b>	<b>35</b>
Landenoverzicht Syrië	36
Landenoverzicht Turkije	37
Landenoverzicht Vietnam	38
<b>Eindnoten</b>	<b>39</b>

*Vervolgd en vergeten?* Een rapport over christenen die worden onderdrukt vanwege hun geloof 2022-24. Oorspronkelijke uitgave: "Persecuted and Forgotten", uitgegeven door ACN UK. Nederlandstalige versie: Stichting Kerk in Nood Nederland (ACN Nederland).

Afbeelding omslag: Een vrouw troost haar kind na het geweld van augustus 2023 in Jaranwala (© NCJP). Zie p. 35.

Alle foto's © Kerk in Nood (ACN) behalve pp. 11, 19, 22-24, 26 © Ismael Martínez Sánchez / Kerk in Nood (ACN); p. 16 gebruikt met vriendelijke toestemming van Raymond Ibrahim (www.raymondibrahim.com) en Coptic Solidarity (www.copticsolidarity.org); beelden op p. 24 © Hamed Saber, p. 30 © Magnus Manske, p. 31 © Cheying Photo en p. 33 © Richard Mortel en zijn gebruikt onder Creative Commons licentie 2.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/2.0/>); afbeelding op p. 37 © Roman Odintsov gebruikt onder Creative Commons licentie 1.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/1.0/>). Kerk in Nood (ACN) dankt ook pater Stephen Ojapah, Jalang Mandong en de bisdommen Managua en Faisalabad voor het leveren van foto's voor gebruik in deze publicatie.

Teksten van John Pontifex, John Newton, Amy Balog en Daniel Beurthe van Kerk in Nood (ACN) Verenigd Koninkrijk.

Speciale dank aan Tony Smith en Steve Riedlinger. Ontworpen door Helen Anderson | Cliffe Enterprise.

**ACN (Aid to the Church in Need) is een Pauselijke Stichting. Stichting Kerk in Nood/Voorheen Oostpriesterhulp Nederland is erkend als ANBI (RSIN 2865841). Peperstraat 11-13 | 5211 KM 's Hertogenbosch | Tel: (073) 613 08 20 | E-mail: [info@kerkinnood.nl](mailto:info@kerkinnood.nl).**

# Voorwoord

Door aartsbisschop Bashar Warda  
van Erbil, Irak

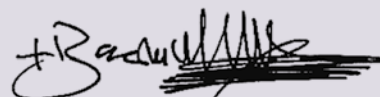
Meer dan honderdduizend christenen behoorden tot de velen die 10 jaar geleden voor hun leven vluchtten toen Daesh (ISIS) grote delen van de Iraakse Vlake van Nineveh innam. Sindsdien leven ze als vluchtelingen in hun eigen land, alleen geholpen door geloofsgenoten over de hele wereld – en met substantiële hulp van Kerk in Nood (ACN).

De genocide waaronder we hebben geleden, werpt nog steeds een lange schaduw. De migratie van christenen gaat door tot het punt waarop de Kerk met uitsterven wordt bedreigd in plaatsen waar onze aanwezigheid dateert uit bijna de tijd van Christus. Zoals dit rapport *Vervolgd en Vergeten?* laat zien, worden christenen in andere landen geconfronteerd met jihadistisch extremisme: of het nu in Burkina Faso of Mozambique is. Even bitter is de onderdrukking van gelovigen door autoritaire regimes zoals in China en Nicaragua.

Maar het rapport laat ook zien dat christenen na de aanval hun leven weer kunnen opbouwen - net zoals wij in Irak hebben gedaan. Wel blijven onze gemeenschappen hier voor uitdagingen staan, vooral door het gebrek aan programma's om in hun levensonderhoud te voorzien. Het betekent dat de Kerk de belangrijkste structuren moet ondersteunen die we in Koerdistan hebben opgebouwd zodat christenen blijven en de stem van Jezus zijn in heel Irak: nieuwe kerken, een katholieke universiteit, vier scholen en een ziekenhuis. Om te groeien en te blijven bestaan hebben we deze structuren nodig. En we zijn daarvoor afhankelijk van de internationale gemeenschap.

Ons gebed is dat degenen die dit rapport lezen, of het nu regeringen zijn of anderen met invloed, meer doen dan alleen lippendienst bewijzen aan berichten over christenvervolging. Ze moeten hun woorden omzetten in daden – in duidelijke en beslissende beleidsverplichtingen - om diegenen te helpen van wie enige misdaad het geloof is dat ze belijden. Het is van vitaal belang dat ze handelen naar aanleiding van vroegtijdige waarschuwingen - gegeven in rapporten zoals deze - om te voorkomen dat wat ons in Irak is overkomen elders nogmaals gebeurt.

Ik herinner me nog steeds de terreur die werd veroorzaakt door de opkomst van de jihadisten... maar ook de hoop van de mensen en de naastenliefde die onze broeders en zusters over de hele wereld hebben getoond. Blijf alstublieft allen die lijden in uw gebeden en in uw liefde koesteren. Wij blijven voor u bidden.

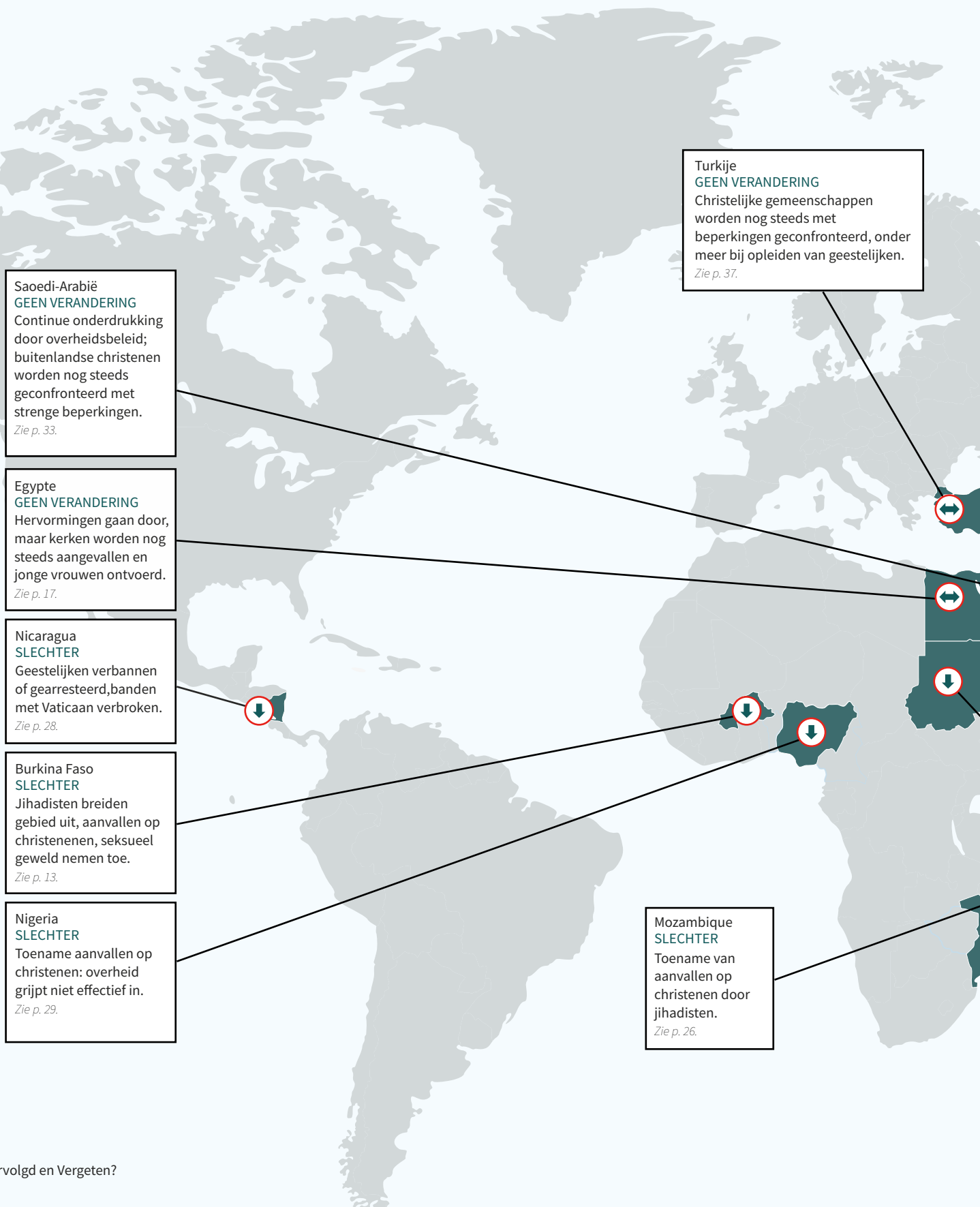


Zijne Hoogwaardige Excellentie Bashar M Warda CSsR,  
Chaldeeuwse aartsbisschop van Erbil

# LANDENOVERZICHT IN ÉÉN OOGOPSLAG

*Vervolgd en Vergeten?* onderzoekt de uitdagingen waarmee christenen worden geconfronteerd in 18 landen, waar zij te kampen hebben met pesterijen, detentie, gedwongen vlucht en moord. Het zijn weliswaar niet noodzakelijk de 18 gevaarlijkste plaatsen om te wonen als christen, maar wel landen waar de situatie voor gelovigen bijzondere aandacht vroeg in de onderzochte periode, die loopt van augustus 2022 tot en met juni 2024.

Kerk in Nood (ACN) heeft gebruik gemaakt van diverse bronnen, waaronder openbaar beschikbare gegevens en informatie van de lokale Kerk. Hoewel er gebruik is gemaakt van enkele kwantitatieve analyses (bijv. de Social Hostilities Index van het Pew Forum), is *Vervolgd en Vergeten?* uiteindelijk een kwalitatieve analyse.



## VERVOLGING VAN CHRISTENEN VERGELEKEN MET 2020-2022

↑ = BETER

↑ = IETS BETER

↔ = GEEN VERANDERING

↓ = IETS SLECHTER

↓ = SLECHTER

Syrië  
**GEEN VERANDERING**  
Voortdurende vervolging in het noordwesten en uittocht van christenen vergroten risico christelijke exodus.  
*Zie p. 36.*

Irak  
**IETS SLECHTER**  
Nieuwe wetgeving kan religieuze vrijheid inperken; status patriarch ingetrokken door staat.  
*Zie p. 25.*

Iran  
**SLECHTER**  
Toename van het aantal gearresteerde christenen, onder andere voor het verspreiden van Bijbels.  
*Zie p. 24.*

Pakistan  
**SLECHTER**  
Ongekend aantal kerken aangevallen. Toename aanvallen op christelijke meisjes.  
*Zie p. 32.*

India  
**SLECHTER**  
Sterke toename aanvallen op christenen, nieuwe wetgeving legt activiteiten niet-Hindoes aan banden.  
*Zie p. 19.*

Noord-Korea  
**GEEN VERANDERING**  
Praktiserende christenen krijgen in werkkampen nog steeds te maken met vormen van marteling  
*Zie p. 30.*

China  
**SLECHTER**  
Meer beperkingen door de staat, arrestaties van christenen en toepassing communistische normen die religie in een keurslijf dwingen.  
*Zie p. 15.*

Vietnam  
**IETS BETER**  
Ondanks aanhoudende problemen, verbeterde de relatie tussen de staat en de katholieke Kerk.  
*Zie p. 38.*

Birma (Myanmar)  
**GEEN VERANDERING**  
Voortdurende aanvallen van de junta op kerken en andere gebedshuizen.  
*Zie p. 14.*

Soedan  
**SLECHTER**  
Christelijke gemeenschap doelwit van aanvallen. Kerken in beslag genomen.  
*Zie p. 34.*

Eritrea  
**IETS SLECHTER**  
Meer arrestaties, strenge straffen voor het uiten van het christelijk geloof.  
*See p. 18.*

# VERVOLGD EN VERGETEN?

## Belangrijkste bevindingen

**"De persoon die erin slaagt ons te doden, weet dat hij als held zal worden onthaald."<sup>1</sup>**

In gesprek met Kerk in Nood (ACN) tijdens een geheime bijeenkomst in Pakistan, herinnert de christelijke Mariam Lal zich de angstaanjagende gebeurtenissen die plaatsvonden toen ze als verpleegster werkte in een ziekenhuis in Pakistan.

Het incident volgde op haar benoeming tot hoofdverpleegkundige van het ziekenhuis. Collega's waren naar verluidt woedend dat een christen deze functie had gekregen. Een menigte kwam achter haar aan en beschuldigde Mariam (54) en haar collega-verpleegster Newosh Arooj (21) van godslastering. Het incident zelf betrof een sticker met een Koranvers erop. Deze was beschadigd geraakt toen hij uit een ziekenhuiskastje werd gehaald. De menigte verwierp het argument dat psychiatrische patiënten verantwoordelijk waren voor de scheur in de sticker en beschuldigde de twee verpleegkundigen van het ontheiligen van de heilige tekst. De verpleegsters dreigden te worden doodgestoken, maar wisten met de hulp van vrienden te ontsnappen.

Hun stemmen barstten van emotie toen ze hun beproeving beschreven. Mariam en Newosh vertelden Kerk in Nood (ACN) dat ze sinds die dag zijn ondergedoken en vaak van locatie zijn veranderd om niet ontdekt te worden.

Het verhaal van de twee verpleegsters is slechts één van de ontelbare incidenten van vervolging van christenen die aan medewerkers van Kerk in Nood (ACN) zijn verteld tijdens bezoeken aan landen waar het vaak de enige misdaad van mensen is om Christus te volgen. Het verslag *Vervolgd en vergeten? 2022-24* over christenen die vervolgd worden om hun geloof, biedt casestudies, analyses (per land, regio en wereldwijd) over de mate waarin christenen wereldwijd het doelwit zijn.

Zelfs vóór de periode die in dit rapport wordt besproken, waren er al aanwijzingen dat vervolging en onderdrukking toenamen. Uit gegevens van het Pew Research Center voor 2021 bleek dat christenen in meer landen dan ooit het slachtoffer waren van intimidatie - variërend van verbaal geweld tot moord - om religieuze redenen naar 160 in totaal, een stijging van 50 landen sinds 2012. Christenen

hadden in meer landen te maken met fundamentele mensenrechtenschendingen dan welke andere geloofsgroep ook. Ook de kloof tussen hen en de op één na zwaarst getroffen religieuze groep was aanzienlijk groter geworden.<sup>2</sup> In zijn toespraak van januari 2023 tot het corps diplomatique van het Vaticaan zei paus Franciscus dat wereldwijd één op de zeven christenen te maken heeft met vervolging,<sup>3</sup> waarbij hij recent gepubliceerde cijfers citeerde.<sup>4</sup>

Deze editie van *Vervolgd en Vergeten?* beoordeelt de situatie in 18 landen waar schendingen van de godsdienstvrijheid van christenen bijzonder zorgwekkend zijn. De onderzoeksperiode liep van 1 augustus 2022 tot 30 juni 2024. De analyse heeft als doel vast te stellen of voor christenen de godsdienstvrijheid sinds 2020-22 is verslechterd. Uit onderzoek blijkt dat in de meeste landen het geweld en/of de onderdrukking inderdaad is toegenomen. In veel, zo niet de meeste gevallen trof deze verslechtering niet het hele land, maar alleen specifieke regio's. De auteurs ontdekten dat in meer dan 60 procent van de onderzochte landen de mensenrechtenschendingen tegen christenen zijn toegenomen sinds het laatste rapport, dat over 2020-2022 ging. Het rapport brengt factoren aan het licht die verklaren waarom vervolging en onderdrukking niet alleen in afzonderlijke landen, maar op alle continenten zijn toegenomen:

### **Het epicentrum van militant islamitisch geweld is verschoven van het Midden-Oosten naar Afrika**

- Het strategische brandpunt van transnationale islamitische militante agressie tegen christenen en andere belangrijke doelwitten is nu duidelijk verschoven van het Midden-Oosten naar Afrika. Terwijl het militante jihadisme aanhoudt in bepaalde delen van het Midden-Oosten, zoals Idlib in Syrië, hebben de autoriteiten in de regio aanzienlijke vooruitgang geboekt bij het aanpakken van gewelddadige islamistische groeperingen. Daarentegen werden in delen van Burkina Faso, Nigeria, Mozambique en elders christenen geterroriseerd door extremistisch geweld.
- De militante islam is een belangrijke factor bij het verklaren van de toename van vervolging in alle zes onderzochte landen in Afrika.<sup>5</sup>

Een kamp voor vluchtelingen (IDP's) in Kaya, Burkina Faso, waar bijna de helft van de bevolking ontheemd is door jihadistisch geweld. Zie blz. 13 voor het Landenoverzicht.



- "Opportunistische kalifaten", eerder al in het rapport *Godsdienstvrijheid in de Wereld 2023* van Kerk in Nood (ACN) geïdentificeerd als een opkomend probleem, werd groter tegen de zomer van 2024.
- Massa-emigratie van christelijke gemeenschappen, veroorzaakt door militante islamitische aanvallen, heeft hen gedestabiliseerd en rechteloos gemaakt. Het voortbestaan van de Kerk op de lange termijn in belangrijke regio's staat op het spel.

### **Intensievere aanvallen op christenen als vijanden van de staat of van de lokale gemeenschap**

- Autoritaire regimes, waaronder die in China, Eritrea, India en Iran, voerden hun repressieve maatregelen tegen christenen op, uit naam van religieus nationalisme of staatssecularisme en communisme. De beperkingen omvatten strengere straffen voor vermeende beledigingen van de staatsideologie, inbeslagname van gebedshuizen, arrestaties van geestelijken en leken en langere detentieperioden.
- Tegen een achtergrond van groeiende bezorgdheid over kerkvijandige onderdrukking in delen van Latijns-Amerika, is Nicaragua voor het eerst in de 18-jarige geschiedenis van *Vervolgd en Vergeten?* in het rapport opgenomen als een land dat in de schijnwerpers staat vanwege een reeks extreme onderdrukkende maatregelen tegen christenen, waaronder de massale detentie en uitzetting van geestelijken, inclusief alle medewerkers van de apostolische nuntiatuur.
- Vietnam steekt met kop en schouders boven deze algemene trend uit en werd als enige land in het rapport aangemerkt als "licht verbeterd." Er werden stappen gezet om de diplomatieke banden

tussen de staat en het Vaticaan te herstellen en minder administratieve rompslomp bij de registratie van religieuze groeperingen.

### **Zowel de staat als anderen gebruikten steeds vaker (bestaande en nieuwe) wetgeving die handelingen als respectloos voor de staatsgodsdienst strafbaar stelt om daarmee christenen en andere religieuze minderheidsgroepen te onderdrukken.**

- In India werden in mei 2023 naar verluidt 855 mensen vastgehouden op grond van de anti-bekeringswetten die in 2020 in Uttar Pradesh werden ingevoerd.<sup>6</sup> In Pakistan was er een opleving van grootschalige aanvallen op christenen naar aanleiding van beschuldigingen van godslastering, met name in Jaranwala in augustus 2023 en Sargodha in mei 2024. In Irak spraken kerkleiders de vrees uit dat wetten die belediging van godsdienst verbieden, zouden worden gebruikt als voorwendsel om de christelijke eredienst en praktijk te beperken.

### **Rapporten benadrukten de dreiging voor christelijke kinderen, vooral meisjes**

- Er zijn aanwijzingen dat het aantal gevallen van ontvoering, seksueel geweld, gedwongen huwelijken en bekering van christelijke meisjes jonger dan 10 jaar is toegenomen. Onderzoeken wijzen op een toename van het aantal ontvoerde meisjes en jonge vrouwen van religieuze minderheden in Pakistan en in Egypte.
- Rapporten over Saoedi-Arabië en Egypte stelden dat de autoriteiten haatdragend materiaal tegen christenen en andere religieuze minderheden uit schoolboeken hadden verwijderd.



Kinderen in het overwegend christelijke district Al-Jdeideh in Aleppo, dat vreselijke schade heeft opgelopen tijdens de Syrische burgeroorlog.



- Niettemin werd een cultuur van discriminatie op scholen gemeld, bijvoorbeeld in Turkije, waar leerlingen geen christelijke feesten mochten vieren en er klachten waren over islamitische indoctrinatie.<sup>7</sup>
- De gevolgen van de eerdergenoemde massale migratie als gevolg van het oplaaiende geweld tegen christenen waren bijzonder ernstig voor kinderen. Landen ten zuiden van de Sahara, zoals Soedan, meldden recordaantallen kinderen die te kampen hadden met extreme voedselschaarste.<sup>8</sup>

## Afrika

De situatie voor christenen in Afrika is sinds augustus 2022 aan het verslechteren, waarbij islamistische militante groeperingen de grootste zorg baren. In deze periode was er sprake van aanhoudend jihadistisch geweld in Afrika ten zuiden van de Sahara. Christenen zijn niet de enige slachtoffers van gewapende conflicten in deze regio's, maar ze zijn wel onevenredig vaak het doelwit van militanten.

De meeste islamistische terroristische activiteiten vonden plaats in de Sahel-regio - met name Burkina Faso, Mali, Niger en Nigeria - maar ook in Mozambique. Naast religieus extremisme zijn er andere factoren die het geweld aanwakkeren, zoals sektarische en etnische verschillen, conflicten over land, gebrek aan toegang tot hulpbronnen, zwakke nationale regeringen, afscheidingsbewegingen en allianties tussen transnationale jihadistische netwerken en criminele bendes.<sup>9</sup>

Groepen terroristen en rebellen hebben het gemunt op overheidsinstanties en op burgers van verschillende geloofsovertuigingen. Er zijn echter aanwijzingen dat christenen bijzonder kwetsbaar zijn voor aanslagen en waarschijnlijk het doelwit zijn van extremisten, vooral in landen of regio's waar ze een minderheid vormen, zoals in het noorden van Burkina Faso, in Mozambique en in het noorden van Nigeria.<sup>10</sup>

In Burkina Faso en Mozambique hebben aanhoudende islamistische opstanden<sup>11</sup> geleid tot duizenden burgerslachtoffers en miljoenen ontheemden. Extremisten hebben zich specifiek gericht op christelijke gemeenschappen in beide landen, door hen te scheiden van hun moslimburen en hen in meerdere gevallen uit hun dorpen te verdrijven.<sup>12</sup> In Burkina Faso hebben jihadistische groeperingen de gebieden die zij controleren uitgebreid. Deze beslaan nu ongeveer 40 procent van het land. Hier lopen vooral christelijke vrouwen het risico op seksueel geweld door terroristen.

In Soedan hebben een staatsgreep in oktober 2021 en een voortdurende burgeroorlog, die uitbrak in april 2023, elke eerdere vooruitgang op het gebied van godsdienstvrijheid tenietgedaan. Kerkgebouwen zijn in beslag genomen voor gebruik door het leger en



Francisco Faustino ontvluchtte zijn dorp in Pemba, Mozambique, nadat het was aangevallen door jihadisten: "Bij de eerste aanval werden twee mensen op brute wijze onthoofd en werden huizen in brand gestoken. De tweede aanval, eind oktober 2020, was gewelddadiger. De opstandelingen bleven meer dan twee maanden in het dorp. We zwierven door het bos, op zoek naar water."

Sindsdien heeft hij steun ontvangen via een door Kerk in Nood (ACN) gesteund hulpprogramma van de Kerk.

christelijke gemeenschappen zijn direct doelwit geweest van gewapende soldaten.<sup>13</sup>

In het noorden en midden van Nigeria blijven Boko Haram/Islamitische Staat West Africa Province (ISWAP) en militante Fulani-opstandelingen actief. Hoewel de omvang van de activiteiten van Boko Haram is afgenomen in vergelijking met de vorige verslagperiode, hebben deze groepen regelmatig bloedbaden en andere gewelddadige wreedheden aangericht, met name gericht tegen christenen.<sup>14</sup> Ook ontvoeringen van kerkelijke werkers komen vaak voor.<sup>15</sup> Terroristische daden vallen vaak samen met christelijke feestdagen.<sup>16</sup>

In Eritrea is de staat verantwoordelijk voor het onderdrukken van het christendom en andere geloofsovertuigingen. Het autoritaire regime van het land is de ergste schender van godsdienstvrijheid onder de overheden op het continent. Het treedt stelselmatig hard op tegen alle kerkelijke activiteiten en zet leden van verboden religieuze groeperingen zonder proces onder onmenselijke omstandigheden gevangen.<sup>17</sup>

## Midden-Oosten

Hoewel de islamistische dreiging grotendeels is afgenomen, hebben de landen in het Midden-Oosten nog steeds te lijden onder jaren van oorlog en terreur. In Syrië werd de christelijke gemeenschap onevenredig zwaar getroffen door de burgeroorlog. Vóór het begin van de oorlog in 2011 waren er meer dan 1,5 miljoen christenen. Vandaag de dag zijn het er nog maar 250.000.<sup>18</sup> Ook nu het Assad-regime, dat religieuze tolerantie belijdt, het grootste deel van het grondgebied dat voorheen in handen was van militanten weer onder controle heeft, blijven christenen emigreren. In april 2024 meldde de Syrische apostolische nuntius kardinaal Mario Zenari dat elke dag 500 christenen Syrië verlieten.<sup>19</sup>

In Irak is de christelijke bevolking sterk afgenomen tijdens de brute bezetting door Daesh. Deze bestaat nog maar uit minder dan 200.000 mensen op een bevolking van meer dan 41 miljoen; ruwweg 0,46 procent. Deze slinkende gemeenschap heeft te maken met grote maatschappelijke druk en discriminatie, omdat bekering vanuit de Islam nog steeds bij wet verboden is.<sup>20</sup>

Christelijke bekeerlingen in Iran behoren tot de meest bedreigde groepen in het land. Ze worden beschuldigd van heulen met het Westen en van het ondermijnen van het islamitische regime in Iran. Veel christelijke bekeerlingen leven steeds meer ondergronds en evangelisatie blijft illegaal. Er zijn meer Iraanse huiskerken dan ooit omdat kerken moesten worden gesloten en er geen vergunningen door de staat werden verleend om nieuwe te



bouwen. De toegang tot officiële kerken is beperkt tot Armeense en Assyrische christenen. Christelijke vrouwen en meisjes worden steeds meer onderdrukt door de staat, na onrust naar aanleiding van de zaak van de moslimvrouw Mahsa Amini, die in hechtenis stierf nadat ze was gearresteerd wegens “overtreding van de regels” die vrouwen verplichten een hoofddoek te dragen.<sup>21</sup>

Hoewel er in Egypte enige verbetering is opgetreden voor de christelijke gemeenschap, kampen ze nog steeds met ernstige problemen: in het bijzonder de ontvoering, gedwongen bekering en uithuwelijking van koptische christelijke vrouwen en meisjes. Er zijn aanwijzingen voor zowel systematische ontvoeringen door bendes als dat politieagenten hebben samengespannen om hen als vermist op te geven in plaats van als ontvoerd. Op dezelfde manier worden vrouwen die zich in Saoedi-Arabië tot het christendom hebben bekeerd, geconfronteerd met opsluiting en mishandeling binnen hun familie en kunnen ze zelfs het slachtoffer worden van eremoorden.

## Azië

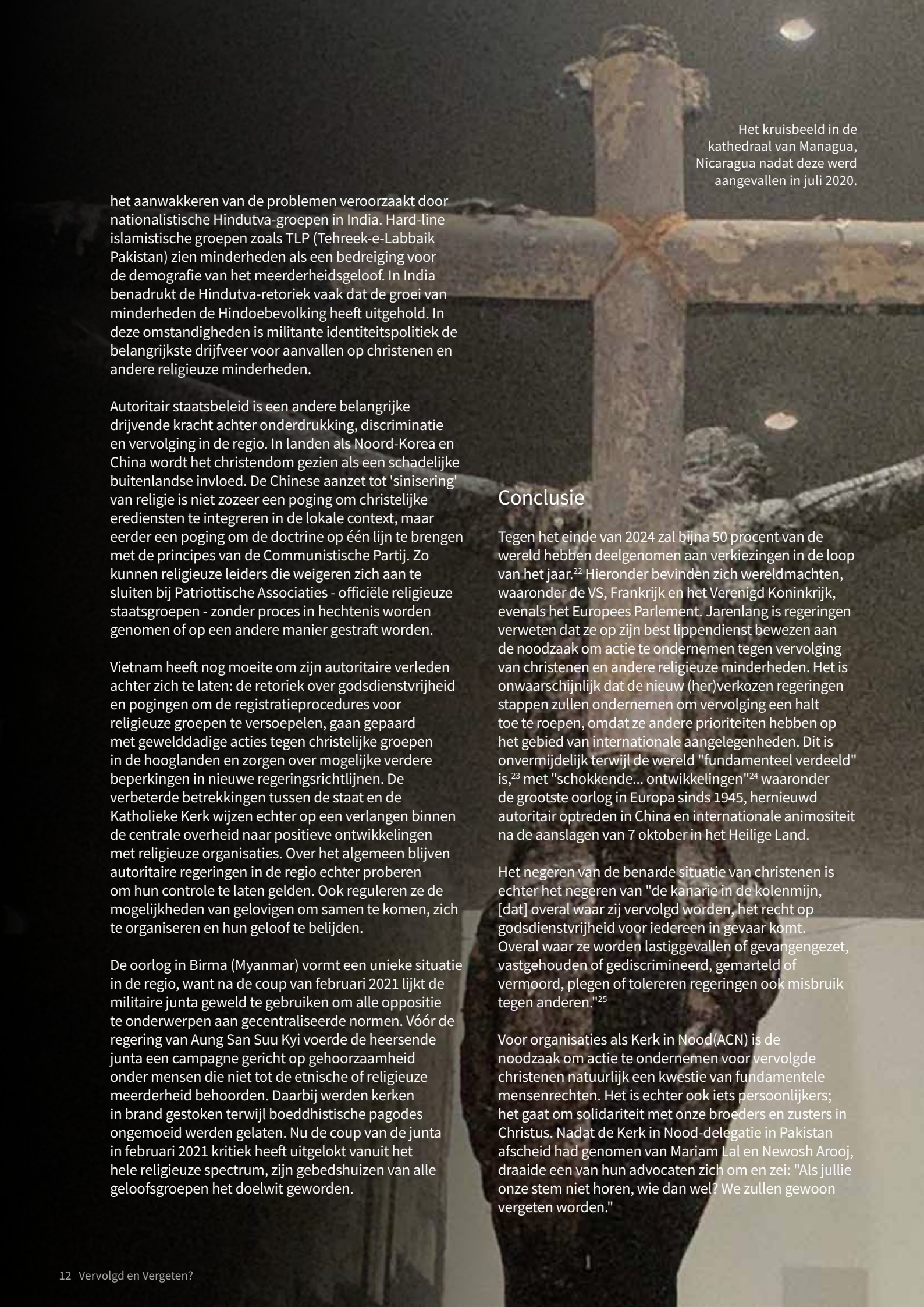
In veel landen in Azië vormen christenen een minderheid, waardoor ze tweederangsburgers zijn en kwetsbaar voor discriminatie en sociale uitsluiting. In landen als India en Pakistan kan deze kwetsbaarheid leiden tot aanvallen op personen en kerken, zoals de brandstichting in februari 2024 van de Grace Community Gebedsruimte in Ramanagara, in de Indiase deelstaat Karnataka. Wat Pakistan betreft, spraken VN-experts hun bezorgdheid uit over een toename van ontvoeringen, gedwongen huwelijken en bekeringen van minderjarige meisjes en jonge vrouwen uit het christendom, hindoeïsme en sikhisme tijdens de onderzochte periode. Religieus nationalisme heeft een belangrijke rol gespeeld bij



*Links:* Het Heilig Sacrament werd verbrand tijdens een aanval op het St Joseph's Minor Seminarie in Shuwa in Nigeria.

*Onder:* Een vrouw in de Indiase deelstaat Bihar bereidt een maaltijd voor een bijeenkomst in de parochie.





Het kruisbeeld in de kathedraal van Managua, Nicaragua nadat deze werd aangevallen in juli 2020.

het aanwakkeren van de problemen veroorzaakt door nationalistische Hindutva-groepen in India. Hard-line islamistische groepen zoals TLP (Tehreek-e-Labbaik Pakistan) zien minderheden als een bedreiging voor de demografie van het meerderheids geloof. In India benadrukt de Hindutva-retoriek vaak dat de groei van minderheden de Hindoebevolking heeft uitgehold. In deze omstandigheden is militante identiteitspolitiek de belangrijkste drijfveer voor aanvallen op christenen en andere religieuze minderheden.

Autoritair staatsbeleid is een andere belangrijke drijvende kracht achter onderdrukking, discriminatie en vervolging in de regio. In landen als Noord-Korea en China wordt het christendom gezien als een schadelijke buitenlandse invloed. De Chinese aanzet tot 'sinisering' van religie is niet zozeer een poging om christelijke erediensten te integreren in de lokale context, maar eerder een poging om de doctrine op één lijn te brengen met de principes van de Communistische Partij. Zo kunnen religieuze leiders die weigeren zich aan te sluiten bij Patriotistische Associaties - officiële religieuze staatsgroepen - zonder proces in hechtenis worden genomen of op een andere manier gestraft worden.

Vietnam heeft nog moeite om zijn autoritaire verleden achter zich te laten: de retoriek over godsdienstvrijheid en pogingen om de registratieprocedures voor religieuze groepen te versoepelen, gaan gepaard met gewelddadige acties tegen christelijke groepen in de hooglanden en zorgen over mogelijke verdere beperkingen in nieuwe regeringsrichtlijnen. De verbeterde betrekkingen tussen de staat en de Katholieke Kerk wijzen echter op een verlangen binnen de centrale overheid naar positieve ontwikkelingen met religieuze organisaties. Over het algemeen blijven autoritaire regeringen in de regio echter proberen om hun controle te laten gelden. Ook reguleren ze de mogelijkheden van gelovigen om samen te komen, zich te organiseren en hun geloof te belijden.

De oorlog in Birma (Myanmar) vormt een unieke situatie in de regio, want na de coup van februari 2021 lijkt de militaire junta geweld te gebruiken om alle oppositie te onderwerpen aan gecentraliseerde normen. Vóór de regering van Aung San Suu Kyi voerde de heersende junta een campagne gericht op gehoorzaamheid onder mensen die niet tot de etnische of religieuze meerderheid behoorden. Daarbij werden kerken in brand gestoken terwijl boeddhistische pagodes ongemoeid werden gelaten. Nu de coup van de junta in februari 2021 kritiek heeft uitgelokt vanuit het hele religieuze spectrum, zijn gebedshuizen van alle geloofsgroepen het doelwit geworden.

## Conclusie

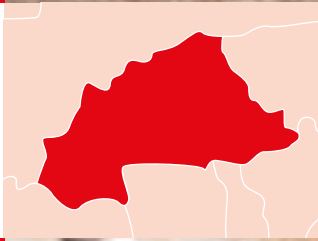
Tegen het einde van 2024 zal bijna 50 procent van de wereld hebben deelgenomen aan verkiezingen in de loop van het jaar.<sup>22</sup> Hieronder bevinden zich wereldmachten, waaronder de VS, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk, evenals het Europees Parlement. Jarenlang is regeringen verweten dat ze op zijn best lippendienst bewezen aan de noodzaak om actie te ondernemen tegen vervolging van christenen en andere religieuze minderheden. Het is onwaarschijnlijk dat de nieuw (her)verkozen regeringen stappen zullen ondernemen om vervolging een halt toe te roepen, omdat ze andere prioriteiten hebben op het gebied van internationale aangelegenheden. Dit is onvermijdelijk terwijl de wereld "fundamenteel verdeeld" is,<sup>23</sup> met "schokkende... ontwikkelingen"<sup>24</sup> waaronder de grootste oorlog in Europa sinds 1945, hernieuwd autoritair optreden in China en internationale animositeit na de aanslagen van 7 oktober in het Heilige Land.

Het negeren van de benarde situatie van christenen is echter het negeren van "de kanarie in de kolenmijn, [dat] overal waar zij vervolgd worden, het recht op godsdienstvrijheid voor iedereen in gevaar komt. Overal waar ze worden lastiggevallen of gevangengezet, vastgehouden of gediscrimineerd, gemarteld of vermoord, plegen of tolereren regeringen ook misbruik tegen anderen."<sup>25</sup>

Voor organisaties als Kerk in Nood (ACN) is de noodzaak om actie te ondernemen voor vervolgte christenen natuurlijk een kwestie van fundamentele mensenrechten. Het is echter ook iets persoonlijkers; het gaat om solidariteit met onze broeders en zusters in Christus. Nadat de Kerk in Nood-delegatie in Pakistan afscheid had genomen van Mariam Lal en Newosh Arooj, draaide een van hun advocaten zich om en zei: "Als jullie onze stem niet horen, wie dan wel? We zullen gewoon vergeten worden."

## LANDENOVERZICHT

# BURKINA FASO



De centrale Sahel - met inbegrip van Burkina Faso, Mali en Niger - is een van de brandhaarden van jihadistische activiteit in Afrika,<sup>26</sup> waar het extremistische geweld snel is geëscaleerd sinds de opkomst van Daesh (ISIS) in 2015.<sup>27</sup> Door een reeks staatsgrepen is de veiligheidssituatie de afgelopen jaren nog verder verslechterd, wat heeft geleid tot steeds grotere gewapende conflicten en extreme armoede.<sup>28</sup> Jihadisten zetten steeds vaker kinderen in als soldaten.<sup>29</sup> Vrouwen en meisjes in de regio lijden onder een van de hoogste geweldscijfers ter wereld, waaronder seksueel misbruik van kinderen en gedwongen huwelijken.<sup>30</sup>

Terroristische groeperingen die banden hebben met Al-Qaeda en Daesh controleren meer dan 40 procent van het grondgebied van Burkina Faso - waaronder uitgestrekte plattelandsgebieden en enkele steden in het noorden en oosten van het land.<sup>31</sup> Meer dan twee miljoen mensen - ongeveer 10 procent van de bevolking van het land - zijn ontheemd geraakt door het aanhoudende gewapende conflict.<sup>32</sup>

Extremistische activiteiten komen vooral voor in gebieden met een sterke Fulani-aanwezigheid. Jihadistische milities bestaan uit strijders van Fulani etniciteit, maar niet alle Fulani zijn terroristen. Naast religieuze verschillen zijn andere factoren die het geweld aanwakkeren conflicten over land, etnische spanningen en wijdverspreide armoede.<sup>33</sup>

Aanvallen van islamistische groeperingen hebben diverse geloofsgroepen getroffen, onder wie ook moslims.<sup>34</sup> Volgens bisschop Justin Kientega van Ouahigouya zijn echter vooral christenen het doelwit van jihadisten en worden ze strenger gecontroleerd en gestraft dan hun moslimburen. "Er is geen vrijheid van godsdienst. In sommige dorpen staan ze toe dat mensen bidden, maar verbieden ze catechese. Op andere plaatsen zeggen ze tegen de christenen dat ze niet in de kerk mogen samenkomen om te bidden."<sup>35</sup> Terroristen hebben ook twee christelijke schoolgaande kinderen vermoord.<sup>36</sup>

## UITGELICHTE INCIDENTEN

**MEI 2023** Jihadisten begonnen rond Pinksteren (28 mei) 2023 de christelijke bevolking in de provincie Kompienga in het oosten van Burkina Faso als doelwit te kiezen. Toen een groep christelijke vrouwen probeerde door de blokkade van de militanten te breken, werden velen van hen gevangengenomen en herhaaldelijk verkracht. Sommige vrouwen werden meerdere weken als seks-slavinnen vastgehouden voordat ze zwanger werden teruggebracht naar hun dorp.<sup>37</sup>

**NOVEMBER 2023** Extremisten verdreven meer dan 340 christenen uit het dorp Débé in het noordwesten van Burkina Faso.<sup>38</sup> De terroristen vermoordden twee tieners omdat ze hun verbod om naar te school gaan aan hun laars laptten. Daarna gaven ze de rest van de christelijke gemeenschap een ultimatum van 72 uur om te vertrekken. Het was een van de eerste voorbeelden van christenen in het land die van andere geloofsgroepen worden gescheiden en uit hun huizen worden verdreven.<sup>39</sup>

**FEBRUARI 2024** Vijftien gelovigen kwamen om het leven en twee raakten gewond bij een aanval door vermoedelijk islamistische militanten tijdens het zondagsgebed op een katholieke kerk in Essakane. Twaalf van de slachtoffers waren op slag dood. Drie anderen bezweken later in het ziekenhuis aan hun verwondingen.<sup>40</sup>

**APRIL 2024** Edouard Zoetyenga Yougbare, al 20 jaar katholiek catechist, werd op donderdag 18 oktober ontvoerd en gedood door vermoedelijke Fulani-terroristen in de buurt van Saatenga, toen hij op zoek was naar zijn ezel. Zijn levenloze lichaam werd op de ochtend van 19 april ontdekt.<sup>41</sup>



## LANDENOVERZICHT

# BIRMA (MYANMAR)



De afgelopen 2 jaar is het geweld in een stroomversnelling geraakt na de coup van de militaire junta in februari 2021. Het Birmese leger wordt ervan beschuldigd meer dan 200 gebedshuizen van alle geloofstradities te hebben vernietigd.<sup>42</sup> De meest geconcentreerde vernietiging van religieuze gebouwen vond plaats in het westen van de deelstaat Chin, waar het Birmese leger 85 kerken met de grond gelijkmaakte,<sup>43</sup> waaronder de historische, 129 jaar oude Maria Hemelvaartkerk in het dorp Chan Thar in de regio Sagaing in januari 2023.<sup>44</sup>

Het christendom is de overheersende godsdienst van de Chin, Kachin en Naga volken en is wijdverspreid onder de Karen en Karenni. Na de moord op generaal Aung San in 1947 verloren de stammen de autonomie die was beloofd

in het Panglong-akkoord. Vervolgens werden deze groepen met een christelijke meerderheid geconfronteerd met discriminatie, geweld, beperkingen op religieuze praktijken. Zelfs vóór de opstand van 2021 werden kerken vernield. De huidige crisis heeft geleid tot grote onrust in deze gemeenschappen. Zo zijn 282.615 Karenni, waarvan 95% christenen is, ontheemd geraakt.<sup>45</sup>

Tegen het einde van 2023 had de junta 20 christelijke geestelijken gearresteerd als onderdeel van een breder optreden tegen religieuze leiders die kritiek hadden op het regime: militaire rechtbanken hadden al zeven van hen veroordeeld en negen anderen waren in afwachting van hun proces. Vier presbyteriaanse leiders in Chin werden naar verluidt gemarteld.<sup>46</sup>

## UITGELICHTE INCIDENTEN

**JANUARI 2023** Vijf mensen, onder wie een voorganger van de baptisten, een katholieke diaken en een kind van twee jaar oud, zijn gedood en verscheidene anderen zijn gewond geraakt door luchtaanvallen van de junta op kerken in twee overwegend etnische Karen dorpen in Mutraw, Karen State.<sup>47</sup>

**AUGUSTUS 2023** Een kerk werd verwoest en zeven mensen raakten gewond tijdens een artillerieaanval op het dorp Ramthlo. Twee artilleriegranaten werden afgevuurd op de binnenplaats van een kerk in de stad Hakha. Daarbij werd het huis van de pastoor verwoest. Een bisschop van de baptistengemeente in Hakha: "Het zou een ander verhaal zijn als er gewapende groepen aanwezig waren, maar dit is gewoon een onschuldige kerk. Het is een puur religieus gebouw. Ze hadden nooit schade mogen toebrengen aan zulke heilige plaatsen."<sup>48</sup>

**NOVEMBER 2023** Bisschop Celso Ba Shwe en 80 vluchtelingen die onderdak zochten in de katholieke Christus Koning kathedraal in Loikaw, moesten vluchten nadat Birmese militairen het complex aanvielen en het pastorale centrum bezetten. Het was de derde poging van de junta om de kathedraal in beslag te nemen.<sup>9</sup>

**JANUARI 2024** Luchtaanvallen van de Junta doodden 17 mensen - waaronder negen kinderen - van wie de meesten waren samengekomen voor de eredienst in de St. Peter's Baptist Church in Kanan. Amnesty International riep de VN op om de aanval aan te merken als een oorlogsmisdaad.<sup>50</sup>

**APRIL 2024** Pr. Paul Khwi Shane Aung (40) werd in het ziekenhuis opgenomen nadat hij was neergeschoten toen hij om 6.30 uur de Mis opdroeg in de St Patrick's Church in Mohnyin. Twee mannen in zwarte kleding en maskers kwamen de kerk binnen op een motorfiets en schoten de pastoor neer. Hun motief is nog onbekend.<sup>51</sup>

## LANDENOVERZICHT

# CHINA



De Chinese autoriteiten hebben hun controle over religieuze gemeenschappen versterkt en treden steeds harder op tegen niet-geregistreerde gebedshuizen, religieuze leiders en religieuze activiteiten. Geestelijken moeten trouw zweren aan de heersende Chinese Communistische Partij (CCP) en zich "verzetten tegen illegale religieuze activiteiten". Schattingen van mensen die gevangen zitten vanwege hun religieuze overtuiging lopen uiteen van enkele duizenden tot meer dan 10.000.<sup>52</sup>

De CCP promoot atheïsme actief en ontmoedigt minderjarige burgers om een religie aan te hangen. De 281 miljoen leden van de CCP en haar jeugdorganisaties mogen niet betrokken zijn bij religieuze activiteiten.<sup>53</sup>

Katholicisme, protestantisme, islam, boeddhisme en taoïsme zijn de enige erkende godsdiensten. Volgelingen van deze godsdiensten worden geacht hun geloof uit te oefenen onder auspiciën van een door de staat gesanctioneerde 'patriottische vereniging'. Alleen groepen die tot deze vijf religies behoren (bijv. lokale parochies), mogen zich registreren om openbare erediensten te houden.<sup>54</sup>

Hoewel het bezitten van een Bijbel niet illegaal is, beperken de autoriteiten het drukken en verspreiden ervan. Ongeautoriseerde edities zijn verboden.<sup>55</sup>

Alle religieuze groepen zijn gemandateerd om de push van de CCP naar 'sinicisering' - het Chinees maken - van religieuze activiteiten te ondersteunen. Ook wordt van religieuze groepen verwacht dat ze patriottisch onderwijs geven aan gelovigen.<sup>56</sup> Kerkleiders en gelovigen die weigeren zich aan te passen aan de agenda van de overheid worden vaak lastig gevallen en kunnen gearresteerd worden.<sup>57</sup>

De CCP heeft ook haar greep op Hongkong verstevigd<sup>58</sup> door nationale veiligheidswetten in te voeren die zorgen baren over de toekomst van de godsdienstvrijheid in de regio.<sup>59</sup>

### UITGELICHTE INCIDENTEN

**SEPTEMBER 2023** Herzieningen van de "Maatregelen voor het beheer van plaatsen van religieuze activiteit" uit 2005 werden van kracht die het leiderschap van de CCP moeten waarborgen en de sinisering van religie moeten bevorderen. Ook moeten preken "socialistische kernwaarden" weerspiegelen en geïntegreerd zijn in de "traditionele Chinese cultuur".<sup>60</sup>

**JANUARI 2024** Chinese veiligheidstroepen namen bisschop Peter Shao Zhumin van Wenzhou diverse keren in hechtenis in december 2023 en januari 2024. De bisschop had geweigerd lid te worden van de Chinese Katholieke Patriottische Associatie en maakte bezwaar tegen door de CCP opgelegde veranderingen in zijn bisdom, zoals de overplaatsing van priesters en de verdeling van parochies.<sup>61</sup> Volgens bronnen van Kerk in Nood (ACN) is hij sindsdien vrijgelaten.

**MAART 2024** Deskundigen op het gebied van godsdienstvrijheid hebben hun bezorgdheid geuit over het feit dat de nieuwe wet op de nationale veiligheid van Hongkong - volgens artikel 23 - ernstige gevolgen zou hebben voor de vertrouwelijkheid van het sacrament van boete en verzoening.<sup>62</sup> Rony Tong, lid van de Uitvoerende Raad van Hongkong, had aangegeven dat priesters aangeklaagd konden worden voor het niet melden van nationale veiligheidsmisdrijven die tijdens de biecht werden genoemd<sup>63</sup>. Volgens de wetgeving kan iemand tot 14 jaar gevangenisstraf krijgen als hij verzuimt de autoriteiten te informeren dat iemand verraad heeft gepleegd.<sup>64</sup> Het katholieke bisdom Hongkong verklaarde daarop dat de wetgeving "het vertrouwelijke karakter van de biecht niet zal veranderen".<sup>65</sup>

**APRIL 2024** Een rechtbank in de provincie Binnen-Mongolië heeft de christelijke man Ban Yanhong veroordeeld tot vijf jaar gevangenisstraf voor het verkopen van Bijbels namens een protestantse huiskerk die niet geregistreerd staat bij de autoriteiten.<sup>66</sup>

# CASE STUDIE

## ERIN SHEHATA

### WEER EEN EGYPTISCH MEISJE ONTVOERD

De jonge christelijke vrouw Erin (Irene) Shehata werd begin 2024 ontvoerd. Haar familie kreeg later een verontrustend telefoontje dat ze tegen haar wil werd vastgehouden.

De 21-jarige studente verdween toen ze midden in haar examens zat voor de studie medicijnen die ze volgde aan de Assiut National University. Erin's broer zei: "Vroeg in de ochtend op 22 januari verliet Erin het huis om Amon [haar jongere broer] naar school te brengen in een naburig dorp... Daarna ging ze naar de universiteit om examen te doen."

Dat was de laatste keer dat Erin's familie haar zag. De volgende dag gaven ze haar als vermist op bij de politie. De familie ontdekte vervolgens dat op de dag van haar ontvoering haar religie op haar identiteitskaart was veranderd van christelijk in islamitisch.

De maand daarop, op 15 februari, kreeg haar broer een verontrustend telefoontje van een onbekend nummer. Hij zei: "Het was Erin. Ze schreeuwde en huilde. Ze vertelde ons dat ze was meegenomen. Ze vertelde ons zelfs de naam van haar ontvoerder en in welk gebied ze was. Ze smeekte ons haar te vinden voordat het gesprek abrupt eindigde." Het lijkt erop dat Erin erin slaagde om de mobiele telefoon van haar ontvoerder te pakken te krijgen, maar tijdens het gesprek werd ontdekt.

De familie nam contact op met de politie in Sohag, waar Erin zei dat ze werd vastgehouden. Ze stelden een onderzoek in en klaagden een man aan. Ze adviseerden de familie echter om de zaak te laten vallen, omdat Erin uit vrije wil met een moslimman was weggelopen. De familie betwist deze bewering en vraagt zich af waarom ze midden in haar examens zou zijn vertrokken en niets zou hebben meegenomen. Volgens haar vader weet de staatsveiligheidsdienst precies waar zijn dochter is, maar weigeren ze om haar met haar familie in contact te brengen.

Toen haar familie haar verdwijning onderzocht, kwamen ze erachter dat Erin bevriend was geraakt met een jonge vrouw op haar cursus, wier vader bekend staat als een islamitische extremist. Haar broer zei: "We vermoeden dat deze vriendschap heeft geleid tot haar verdwijning." De familie heeft verklaard dat ze bewijs hebben dat Erin ontvoerd is door een Moslim Broederschap netwerk - en dat de Staatsveiligheid medeplichtig is

geweest. Dit komt overeen met de getuigenis uit 2017 van een voormalig lid van een ontvoeringsnetwerk, die zei dat handlangers "een spinnenweb" rond hun potentiële slachtoffers weven om hun ontvoeringen te vergemakkelijken. Vervolgens geven ze hen door aan islamisten die hen dwingen zich te bekeren. De voormalige ontvoerder onthulde ook dat de betrokkenen goed betaald worden door deze netwerken. Daarbij spannen zelfs politieagenten samen, zodat deze jonge vrouwen als vermist worden opgegeven in plaats van als ontvoerd.

Erin's familie heeft haar sinds haar ontvoering niet meer gezien.

Bronnen: Tim Dustin, "Vervolgde Egyptische christen ontvoerd", 7 maart 2024 <https://globalchristianrelief.org/christian-persecution/stories/persecuted-egyptian-christian-kidnapped/> [bekeken op 12/03/24].

Raymond Ibrahim, "Islamists and State Collude in Abducting and Islamizing Coptic Christian Girls in Egypt", 6 maart 2024 <https://www.raymondibrahim.com/2024/03/06/islamists-and-state-collude-in-abducting-and-islamizing-coptic-christian-girls-in-egypt/> [bekeken op 12/03/24].

"Koptische christen ontvoerd; politie helpt ontvoerders, zegt familie", Morning Star News, 28 maart 2024 <https://thealabamabaptist.org/coptic-christian-kidnapped-police-aiding-captors-family-says/> [bekeken op 05/06/24].

"Egypte: ex-kidnapper geeft toe 'dat ze betaald krijgen voor elk koptisch christelijk meisje dat ze binnenbrengen'", World Watch Monitor, 14 september 2017 <<https://www.worldwatchmonitor.org/2017/09/egypt-ex-kidnapper-admits-get-paid-every-coptic-christian-girl-bring/>> [bekeken op 05/06/24].

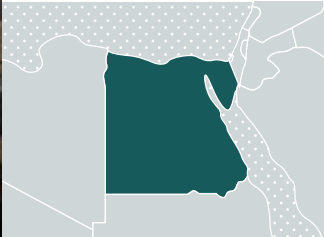


Image: via Raymond Ibrahim



## Landenoverzicht

# EGYPTE



De christelijke gemeenschap ondervindt nog steeds ernstige problemen, hoewel er op een aantal gebieden verbetering is opgetreden. Positieve stappen op het gebied van godsdienstvrijheid zijn onder andere de lopende herzieningen van schoolboeken om vernederende retoriek tegen religieuze minderheden te verwijderen en de dialoog tussen president El-Sisi en religieuze minderheden over het opstellen van de nieuwe wet op het staatsburgerschap.<sup>67</sup>

Nieuwe christelijke gebedshuizen kunnen controversieel zijn. De versoepeling van de wettelijke goedkeuring van kerkgebouwen blijft positief en is een stap vooruit ten opzichte van de situatie van voor 2016, toen de officiële toestemming voor nieuwe kerken tot 30 jaar kon duren en

de persoonlijke goedkeuring van de president nodig was. Dit heeft echter niet kunnen voorkomen dat er geweld is gepleegd door meutes tegen christelijke gemeenschappen die nieuwe kerken hebben gepland - zelfs als deze toestemming hebben gekregen.

De ontvoering, gedwongen bekering en uithuwelijking van koptische christelijke vrouwen en meisjes gaat door. Er is vrijwel zeker sprake van onderrapportage, omdat de slachtoffers vaak niet graag over hun ervaringen spreken, die vaak over verkrachting gaan. Er zijn aanwijzingen voor systematische ontvoeringen door bendes en voor politieagenten die samenzweren om hen als vermist op te geven in plaats van als ontvoerd.<sup>68</sup>

## UITGELICHTE INCIDENTEN

**MEI 2023** De 23-jarige christelijke Marina uit Qena werd ontvoerd en gedwongen om zich tot de islam te bekeren nadat ze de moslim Bahar had ontmoet, die haar hielp bij het vinden van een nieuwe baan. Haar man Halim maakte zich zorgen over Marina en belde haar herhaaldelijk, maar haar mobiel stond uit: "Die avond heb ik aangifte gedaan van de verdwijning van mijn vrouw, maar deze werd pas drie dagen later ingediend. De politie heeft niets gedaan om me te helpen. Ik heb sindsdien niet meer van Marina vernomen." Op de dag dat ze verdween, werd een nieuw identiteitsbewijs aangevraagd waarop stond dat ze islamitisch was.<sup>69</sup>

**SEPTEMBER 2023** Het huis van de christelijke man Emad Wagih Emad werd in brand gestoken in Al-Khayari, Abu-Qurqas, na een aanvraag voor een vergunning om een kerk te bouwen. Berichten op sociale media dat de kerk zonder vergunning gebouwd werd, wekten woede op.

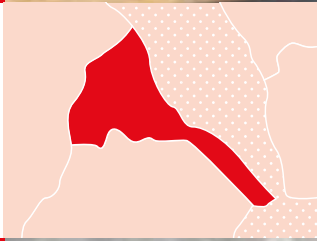
Relschoppers verwarden blijkbaar de aanvraag om een huis te bouwen met die voor de kerk. Aanvallers sloten de elektriciteitsvoorziening van het dorp af.<sup>70</sup>

**OKTOBER 2023** De 25-jarige christen Enjy Malak Baseet uit Marsa Matruh werd op woensdag 11 oktober vermist toen ze op weg was naar haar werk. Na een telefoontje dat de familie haar nooit meer zou zien, deed haar vader aangifte van ontvoering, maar de politie classificeerde haar als vermist en sloot de zaak een paar dagen later.<sup>71</sup>

**APRIL 2024** Christenen werden aangevallen in het dorp Al-Fawakher in de provincie Minya. Volgens een lokale bron probeerden extremisten de christenen aanvankelijk te verdrijven, maar staken ze huizen in brand toen dat niet lukte. Het geweld was vermoedelijk een reactie op plannen om een Koptisch-Orthodoxe kerk te bouwen. Drie dagen later werd een evangelische kerk in aanbouw aangevallen in het dorp Al-Kom Al-Ahmar in dezelfde provincie. In beide gevallen reageerden de autoriteiten snel.<sup>72</sup>

## Landenoverzicht

# ERITREA



Van alle overheden in Afrika is het autoritaire regime van Eritrea de ernstigste schender van de vrijheid van meningsuiting en godsdienst,<sup>73</sup> waarbij het “martelaarschap voor de natie” vóór geestelijke waarden gaat.<sup>74</sup>

Religieuze gemeenschappen moeten zich registreren bij de autoriteiten om hun geloof te mogen belijden. De regering erkent echter maar vier religies: het registratieproces voor niet-erkende religies is erg ingewikkeld en maakt niet-geregistreerde groepen kwetsbaar voor intimidatie.<sup>76</sup>

Leden van niet-erkende religieuze groepen worden routinematig gevangen gezet en krijgen te horen dat ze pas vrijgelaten zullen worden als ze hun geloof afzweren. Wie een officieel erkende religie aanhangt, wordt ook vaak geconfronteerd met beperkingen en represailles - zoals gedwongen militaire dienstplicht<sup>77</sup> - omdat ze in het openbaar hun geloof belijden.<sup>78</sup> Katholieke priesters, bisschoppen, Orthodoxe monniken en andere christelijke leiders zijn ook gearresteerd.<sup>79</sup>

De omvang van de arrestaties is in de periode van dit onderzoek toegenomen: 218 christenen werden opgepakt tussen medio 2023 en medio 2024.<sup>80</sup> In januari 2023 werden 44 christenen vastgezet (zie rechts),<sup>81</sup> en drie maanden later werden 103 studenten gearresteerd bij een politie-inval in een school in de hoofdstad Asmara (zie april 2023). Dezelfde maand werden 44 monniken van de Eritrees-Orthodoxe Tewahedo-kerk, aanhangers van wijlen patriarch Abune Antonios die door de regering werd afgezet, willekeurig vastgezet;<sup>82</sup> zij werden later vrijgelaten. Ongeveer 400 christenen zitten - zonder proces - gevangen vanwege religieuze activiteiten.<sup>83</sup>

Christenen en anderen die gearresteerd zijn voor religieuze activiteiten worden onder onmenselijke omstandigheden vastgehouden in streng beveiligde gevangenissen zoals Mai Serwa in de buurt van Asmara, dat berucht is om zijn mensenrechtenschendingen.<sup>84</sup> Gedetineerden worden gedwongen om in smerige omstandigheden te leven en worden in alle gevangenissen van het land geconfronteerd met geweld en intimidatie.<sup>85</sup> Gedetineerden worden vaak lange tijd vastgehouden zonder officiële aanklacht.<sup>86</sup>

### UITGELICHTE INCIDENTEN

**SEPTEMBER 2022** De Eritrese regering nam de leiding over van de katholieke Don Bosco Technische School in Dekemhare en confisqueerde al haar eigendommen zonder compensatie, nadat ze in augustus hetzelfde had gedaan met de Hagaz Agro-Technical School: een katholieke instelling van de De La Salle Broeders.<sup>87</sup>

**SEPTEMBER 2022** Op zondag 4 juni hebben soldaten de Medhanie Alem Eritrese katholieke kerk in de Eparchie Segheneyti omsingeld tijdens de eredienst. Ze verzamelden 16-jarige jongens en meisjes en namen hen onder dwang mee om voor onbepaalde tijd dienst te nemen in het leger.<sup>88</sup>

**JANUARI 2023** De autoriteiten hebben 44 christenen - 39 vrouwen en vijf mannen - opgesloten in Mai Serwa omdat ze religieuze diensten hielden in hun huizen.<sup>89</sup>

**MAART 2023** De Eritrese politie arresteerde 30 christenen die bijeen waren gekomen in een privéwoning in de stad Keren.<sup>90</sup>

**APRIL 2023** De politie hield 103 jonge christenen aan, veelal studenten, die bijeen waren gekomen om te bidden en videoclipps met christelijke muziek op te nemen voor sociale media. De groepsleden behoorden tot niet-geregistreerde kerkgenootschappen. Ze werden opgesloten in Mai Serwa.<sup>91</sup>

**JANUARI 2022** Dertig christelijke volwassenen en een onbekend aantal kinderen werden gearresteerd toen ze de eerste verjaardag van een baby vierden in Asmara.<sup>92</sup>



Image: © Ismael Martinez Saiz/ACN

Het jaar 2023 eindigde met 720 gemelde incidenten van vervolging van christenen in 23 deestaten<sup>93</sup>. Daarbij vonden ten minste 287 incidenten alleen al in de noordelijke staat Uttar Pradesh plaats. Volgens United Christian Forum is het totale aantal gewelddadige incidenten sinds 2014 geleidelijk toegenomen, van 599 in 2022 naar 720 in 2023.<sup>94</sup>

Van de 161 incidenten in de eerste 75 dagen van 2024 (tot 15 maart) vonden er 47 plaats in Chhattisgarh, waar christenen de toegang tot water uit een put in het dorp en een christelijke begrafenis werd geweigerd en zij fysiek werden aangevallen, uit hun huizen verjaagd of hun huizen vernield zagen worden.<sup>95</sup>

Bepalingen tegen bekering, die 12 staten in hun wetgeving hebben staan, werden gebruikt als voorwendsel om druk uit te oefenen op christelijke instellingen: scholen en weeshuizen werden doorzocht en priesters en zusters werden beschuldigd van het bekeren van kinderen.<sup>96</sup> Tussen de uitvaardiging van de anti-bekeringswet in Uttar Pradesh in 2020 en mei 2023 werden meer dan 855 mensen op grond hiervan vastgehouden.<sup>97</sup>

Hoewel het conflict in Manipur tot op zekere hoogte een etnisch en territoriaal conflict is tussen Meitei- en Kuki-groepen, hebben extremistische religieuze groepen de spanningen aangegrepen om aanvallen uit te voeren. Daarbij werden 500 kerken verwoest.<sup>98</sup> Meitei-christenen werden onder druk gezet om zich te bekeren tot de traditionele Sanamahi-godsdienst en Bijbels te verbranden. Deze aanvallen werden naar verluidt aangewakkerd door groepen die het animistische Sanamahisme militant wilden herbevestigen: BJP-politici werden ervan beschuldigd hen aan te moedigen omwille van politieke motieven.<sup>99</sup>

## UITGELICHTE INCIDENTEN

MEI 2023 Aartsbisschop Dominic Lumon van Imphal vertelde Kerk in Nood (ACN) dat “ongeveer 249 kerken van Meitei-christenen”, binnen 36 uur nadat het stammengeweld begon, door andere Meitei's werden vernield: “We kunnen zien dat ze handelden uit haat tegen het christendom, omdat ze [Meitei] Meitei-kerken vernietigden en religieuze leiders van niet-Kuki uit Imphal moesten vluchten”.

SEPTEMBER 2023 Negen mensen worden aangeklaagd, onder wie de christelijke minister Ajay Lall, nadat de Nationale Commissie voor de Bescherming van de Rechten van het Kind (NCPCR) beweerde onregelmatigheden te hebben aangetroffen in een christelijk weeshuis. NCPCR-voorzitter Priyank Kanoongo postte op Twitter beschuldigingen van “mensenhandel, religieuze bekeringen van kinderen, tribale kinderen die dominee worden, weeskinderen die alleen door christelijke families worden geadopteerd”.<sup>100</sup>

NOVEMBER 2023 Volgens Phulsingh Kachlam, politicus en leider van christelijke maatschappelijke organisaties in het district Narayanpur, werd het christenen minstens vijf keer verboden hun doden te begraven. Hij zei: “Het laatste incident was [op de 20e], waarbij politieambtenaren en de Tehsildar [ambtenaar van het belastingdepartement] met geweld het lichaam wegnamen van Sukhram, een christen uit een lokale stam in het dorp Koliyari, nadat lokale hindoes en andere dorpingen bezwaar hadden gemaakt tegen zijn begrafenis.”<sup>101</sup>

FEBRUARI 2024 20 christenen, onder wie kinderen, raakten gewond toen een menigte van 200 man op dinsdagavond 13 februari de Methodistenkerk van het dorp Janwada aanviel in het district Rangareddy in de staat Telangana. De aanvallers, naar verluidt leden van de nationalistische organisatie Bajrang Dal, vielen de kerk aan terwijl de Dalit-christenen er aan het bidden waren.<sup>102</sup>

JUNI 2024 De 32-jarige Bindu Sodi werd vermoord door haar oom, die deel uitmaakte van een extremistische menigte die haar familie aanviel in het dorp Toylanka in de staat Chhattisgarh. Hij had hen eerder onder druk gezet om het christendom af te zweren.<sup>103</sup>

# CASE STUDIE

## MEER DAN 300 CHRISTENEN IN NIGERIA AFGESLACHT OP KERSTAVOND

Honderden vermoedelijke Fulani-militanten hebben op Kerstavond 2023 meer dan 300 mensen vermoord en honderden verwond bij gecoördineerde aanvallen op meer dan 30 dorpen in de buurt van de stad Bokkos in de Nigeriaanse deelstaat Plateau. De extremisten brandden ook hele dorpen plat en vernietigden voedselvoorraden, waardoor de aanhoudende voedselcrisis in de regio verergerde.

De aanvallers bestormden minstens 20 van de getroffen dorpen tegelijkertijd en schoten met machinegeweren lukraak op alle inwoners. Sommige terroristen vielen ook inwoners met machetes aan terwijl ze hun huizen in brand staken. De gemeenschappen die het doelwit waren, waren in meerderheid christelijk. Veel van de slachtoffers waren vrouwen en kinderen.

Fotograaf Jalang Mandong overleefde het bloedbad, maar verloor 10 familieleden, onder wie zijn vader en een broer. Hij en enkele andere dorpelingen probeerden aanvankelijk hun families te verdedigen, maar werden, bij gebrek aan geavanceerde wapens om mee terug te vechten, overweldigd door het grote aantal militanten. Zijn vader en broer werden eerst neergeschoten en daarna met machetes aangevallen tot ze voor zijn ogen stierven. Volgens Mandong waren de aanvallen bedoeld om “de viering van Kerstmis te verstoren en om het land van deze gemeenschappen over te nemen.” Hij en duizenden andere inwoners ontvluchtten hun dorpen na het verlies van hun huizen en al hun bezittingen.

Er zijn nu meer dan een dozijn kampen in Bokkos voor de ontheemde christenen, waarvan de meeste zich op kerkgrond bevinden. “In dit soort situaties haasten mensen zich vaak naar kerken in plaats van naar politiebureaus, omdat ze geen vertrouwen hebben in overheidsinstellingen,” zegt pater Andrew Dewan, directeur communicatie in het bisdom Pankshin, waar de meeste aanvallen plaatsvonden.

De lokale bevolking voelde zich na het bloedbad volgens pater Dewan “niet veilig bij dezelfde leden van de veiligheidstroepen die af en toe patrouilleerden en geen kogel afvuurden tijdens de aanvallen.”



Tot juni 2024 is er niemand aangeklaagd voor het plegen van de aanvallen. Pr. Dewan: “We hebben gehoord van enkele arrestaties maar niet over vervolging, tot grote frustratie van overlevenden en families van slachtoffers. We zijn gewend aan deze schertsvertoning. Aanvallers worden vaak gearresteerd en later weer vrijgelaten. Politici houden toezeggingen die geen greintje waarheid bevatten. Ze beloven dat ze alle ontheemden weer zullen huisvesten en terugbrengen naar hun voorouderlijke geboortegrond, maar dat is vaak niet het geval.”

Sommige christelijke boeren probeerden na de aanvallen terug te keren naar hun velden en zagen hoe



*Rechtsboven: Geestelijken ontfermen zich over ontheemden in een kamp in het bisdom Pankshin na het bloedbad van Kerstmis 2023 in Bokkos, in de deelstaat Plateau.*

*Rechtsonder: Jalang Mandong die familieleden verloor bij de aanvallen.*



Fulani-herders hun oogst en andere voedselproducten vernietigden. Ooggetuigen hebben ook bevestigd dat de extremisten een aantal boerderijen en voedselschuren in brand hebben gestoken, waardoor het toch al ernstige voedseltekort in het gebied nog groter werd.

Priester Dewan benadrukte dat de terroristen zich specifiek op christelijke gemeenschappen richtten en ervoor kozen om op Kerstavond toe te slaan, wanneer de meeste mensen thuis waren. Daarom zei hij dat hij het verhaal waarin het bloedbad - en andere soortgelijke wredeheden van Fulani-milities tegen christelijke dorpingen - slechts als een conflict over land tussen herders en boeren wordt voorgesteld "belachelijk" vindt.

Bronnen: Amy Balog, "Geen gerechtigheid voor 300 mensen afgeslacht op kerstavond", ACN (UK) News, 18 januari 2024 <https://acnuk.org/news/nigeria-no-justice-for-300-people-massacred-on-christmas-eve> [bekeken op 12/06/24].

Amy Balog, "Overlevenden van Nigeriaans bloedbad op kerstavond schuilen nog steeds in katholieke kerk", The Catholic Herald, 24 januari 2024 <https://catholicherald.co.uk/survivors-of-nigerian-christmas-eve-massacre-still-sheltering-at-catholic-church-awaiting-justice-that-likely-wont-come> [bekeken op 12/06/24].

Vrouwen zijn tweederangsburgers in Pakistan en christelijke vrouwen zijn derderangsburgers, kwetsbaar voor ontvoering en verkrachting. Kerk in Nood (ACN) helpt om een broodnodige stem te geven aan de honderden Pakistaanse christelijke vrouwen en meisjes die elk jaar worden gedwongen om met hun ontvoerders te trouwen en zich tot de Islam te bekeren. In samenwerking met de Nationale Commissie voor Gerechtigheid en Vrede (NCJP) van de Pakistaanse Kerk ondersteunt Kerk in Nood (ACN) een campagne voor belangenbehartiging, media-aandacht en publieke bewustwording - inclusief conferenties en overleg met wetgevers en gemeenschapsleiders.





# Landenoverzicht

# IRAN



In Iran werd in 2022 een sterke verslechtering van de rechten van christenen en andere minderheden waargenomen.<sup>104</sup> Ook bleven de omstandigheden "uiterst slecht" in het daaropvolgende jaar.<sup>105</sup> Het aantal gevallen van christenen die werden vastgehouden, steeg van 59 in 2021 tot 134 in 2022 en 166 in 2023.<sup>106</sup> Autoriteiten richtten zich steeds meer op mensen die Bijbels verspreidden. Meer dan een derde van de arrestaties had betrekking op mensen die werden "betrap" met meerdere exemplaren van de heilige tekst.<sup>107</sup> Velen leden onder fysiek of mentaal misbruik, waaronder psychologische marteling.<sup>108</sup>

Dit harde optreden volgde op de ongekende protesten die in de herfst van 2022 uitbraken na de dood, onder verdachte omstandigheden, van de Iraanse vrouw Mahsa Amini. De 22-jarige moslima werd gearresteerd omdat ze naar verluidt "de regels overtrad" die vrouwen verplichten om een hoofddoek te dragen.<sup>109</sup> De regering was begonnen met de uitvoering van de amendementen van 2021 op de artikelen 499 en 500 van het wetboek van strafrecht. Daarbij werden straffen ingevoerd voor wie zich schuldig maken aan "belediging van de islam" en het ondernemen van "afwijkende activiteiten die worden gezien als een schending van de islamitische wet".<sup>110</sup>

De staat erkent officieel christelijke gemeenschappen, waaronder rooms-katholieken en een aantal Orthodoxe en protestantse denominaties. Het is hen echter verboden om de Bijbel in de nationale taal Farsi te lezen. Contact met christelijke bekeerlingen van de islam kan leiden tot gevangenisstraf.<sup>111</sup>

Christelijke bekeerlingen van de islam worden beschuldigd van heulen met het Westen en het ondermijnen van het islamitische regime. Het aantal bekeerlingen ligt tussen de 800.000<sup>112</sup> en 1,2 miljoen.<sup>113</sup> Ze leven steeds vaker ondergronds.<sup>114</sup> Evangelisatie blijft illegaal. Iraanse huiskerken hebben zich vermenigvuldigd vanwege kerksluitingen en een gebrek aan vergunningen van de overheid om nieuwe kerken te bouwen of omdat alleen Armeense en Assyrische christenen toegang hebben tot officiële kerken.<sup>115</sup>

## UITGELICHTE INCIDENTEN

**AUGUST 2022** Het Hof van Beroep in de provincie Teheran heeft de veroordelingen bevestigd van drie christelijke bekeerlingen - Jozef Shahbazian, Somayeh Sadegh en Mina Khajavi - en tot een boete en een gecombineerde gevangenisstraf van 16 jaar veroordeeld voor afvalligheid van islam.<sup>116</sup>

**DECEMBER 2023** De christelijke bekeerling Esmaeil Narimanpour werd op kerstavond gearresteerd in zijn huis in Dezful, in het westen van Iran. Zijn christelijke boeken werden in beslag genomen. Narimanpour, die eerder was gedwongen om 'heropvoedingssessies' bij te wonen met een islamitische geestelijke, kon zijn familie op eerste kerstdag kort bellen om te zeggen dat hij werd vastgehouden in Ahvaz, ongeveer 150 km ten zuiden van Dezful. Toen zijn vrouw en broer de zaak onderzochten, werden ze ondervraagd en enkele uren vastgehouden.<sup>117</sup>

**MAART 2024** De Iraanse Laleh Saati (45) die zich in Maleisië had bekeerd van de islam tot het christendom, ging na haar terugkeer twee jaar de gevangenis in wegens "handelen tegen de nationale veiligheid". Mevrouw Laleh, die terugkeerde naar Iran om herenigd te worden met haar bejaarde ouders, werd gedurende meerdere jaren herhaaldelijk ondervraagd door agenten van de inlichtingendienst voordat ze in februari 2024 werd gearresteerd in het huis van haar vader in een buitenwijk van Teheran. Na drie weken van ondervragingen verscheen ze voor de Revolutionaire Rechtbank in Teheran.<sup>118</sup>

**APRIL 2024** Naar verluidt kreeg de christelijke gewetensgevangene Mina Khajavi geen toegang tot medische zorg in de gevangenis in Teheran. De christelijke bekeerlinge zit een straf van zes jaar uit voor het leiden van een huiskerk.<sup>119</sup>





## Landenoverzicht

# IRAK

### UITGELICHTE INCIDENTEN

**MAART 2023** In de Iraakse stad Qaraqosh in de Nineveh-vlakte braken protesten uit tegen een poging tot overname door de militie Kataib Babiliyoun van een basis van de Emergency Response Unit van de Nineveh Plains Protection Unit: een christelijk regiment van ongeveer 500 man dat bestaat uit lokale mannen. De protesten werden uitgevoerd met de steun van aartsbisschop Younan Hanno en andere christelijke leiders in de Vlakte van Nineveh.<sup>125</sup>

**MAART 2023** Christelijke politici hebben een rechtszaak aangespannen waarin ze stellen dat een in 2023 opnieuw ingesteld verbod op de verkoop, import of productie van alcohol schadelijk is voor niet-moslims. De wetgevers achter het wetsvoorstel haalden de passage in de Iraakse grondwet aan die stelt dat wetgeving niet in strijd mag zijn met de islam. Leden van christelijke, Yezidi en andere niet-islamitische gemeenschappen hebben dergelijke wetgevingscampagnes gekenschetst als inbreuken op zowel hun religieuze uitingen als hun bestaansmiddelen, wat bijdraagt aan langdurige onveiligheid, tot emigratie leidt en uiteindelijk de vooruitzichten van hun gemeenschappen op voortbestaan schaadt.<sup>126</sup>

**JULI 2023** President Abdul Latif Rashid heeft een decreet herroepen waarin kardinaal Louis Raphael Sako werd erkend als leider van de Chaldeeuwskatholieke Kerk. Daarop heeft de kardinaal de patriarchale zetel in Bagdad verlaten. De christelijke gemeenschap van Irak protesteerde publiekelijk tegen de herroeping en kardinaal Sako veroordeelde het als onderdeel van een opzettelijke campagne tegen hem en de Kerk.<sup>127</sup> De kardinaal keerde in april 2024 terug naar Bagdad op persoonlijke uitnodiging van premier Mohammed Shia' Al-Sudani en in juni 2024 vaardigde hij een decreet uit dat de "institutionele erkenning" van kardinaal Sako herstelde.<sup>128</sup>

**APRIL 2024** Er circuleren berichten over christenen die worden bedreigd en lastiggevallen tijdens de Ramadan. Zo werd een christen door de politie uitgescholden voor "afvallige" en bedreigd met opsluiting. Een christelijke student werd tijdens een college uitgescholden voor "Nazarener"; een term waarmee Daesh huizen markeerde om aan te geven dat er christenen woonden die het doelwit zouden moeten zijn.<sup>129</sup>

**JUNI 2024** Eind juni bombardeerde het Turkse leger Mîska, een christelijk dorp,<sup>130</sup> tijdens een bombardement op de regio Metîna in Zuid-Koerdistan (Noord-Irak). De christelijke kerk in het dorp werd ook getroffen bij de aanval.<sup>131</sup> De aanval volgde op wekenlange, intensieve bombardementen op de Medya Defense Zones in Metîna, en maakt deel uit van een bredere campagne van Turkije om strijders van de Koerdische Arbeiderspartij uit Koerdistan te verwijderen.<sup>132</sup>

In 2023 worstelde Irak met voortdurende uitdagingen op het vlak van godsdienstvrijheid te midden van politieke herijking. De vorming van een nieuwe Iraakse federale regering (IFG) bood hoop op betere omstandigheden voor religieuze minderheden. Zowel onder de IFG als onder de Koerdische regionale regering bleef de sociale en politieke rechteloosheid echter bestaan.<sup>120</sup>

Sektarische spanningen binnen de IFG vormden een bedreiging voor de stabiliteit en belemmerden inspanningen om religieuze gemeenschappen te beschermen. De toename van verdwijningen en ontvoeringen, beperkingen in de vrijheid van meningsuiting en discriminatie zorgden voor aanhoudende bezorgdheid over de godsdienstvrijheid.<sup>121</sup>

De christelijke bevolking van Irak, die tijdens het gewelddadige regime van Daesh sterk was afgenomen, bestaat momenteel uit minder dan 200.000 mensen op een bevolking van meer dan 41.000.000; ruwweg 0,46 procent. Deze slinkende gemeenschap heeft te kampen met aanzienlijke maatschappelijke druk en discriminatie. Ook is bekering vanuit de islam nog bij wet verboden, met het risico van zware straffen.<sup>122</sup>

Ondanks een quotum voor vertegenwoordiging van minderheden in overheidsorganen, blijft het lastig om hun volledige participatie en bescherming te garanderen.<sup>123</sup> In het algemeen bleef het complexe politieke landschap van Irak - verergerd door geschillen over jurisdicties en de invloed van milities - de inspanningen ondermijnen om godsdienstvrijheid voor christenen in het land te waarborgen.<sup>124</sup>



Image: © Ismael Martínez Sánchez/ACN

Landenoverzicht

# MOZAMBIQUE

Nieuwjaar 2024 werd gekenmerkt door een opleving van aanvallen door Estado Islamico em Mocambique (EIM) of Islamitische Staat Mozambique in de noordoostelijke provincie Cabo Delgado. In februari staken ze in drie weken tijd 18 kerken in brand in het district Chiúre. Toen ze de zuidelijke districten van Cabo Delgado binnendrongen, voerden ze de grootste aanhoudende campagne tegen de christenen in de regio sinds het begin van de militante opstand in oktober 2017.

Na de overname van Mucojo in het Macomia-district in januari 2024 voerde EIM elementen van de shari'a-wet in, waaronder een verbod op alcohol. In het district Quissanga eisten ze dat niet-moslims de jizya-belasting betaalden en vormden ze controleposten om tol te heffen.<sup>133</sup> Op zondag 11 februari doodden ze op de Macomia-weg in de buurt van Muaguide een bestuurder en verbrandden ze een auto.<sup>134</sup> De sociale media van EIM benadrukten de religieuze dimensie van de nieuwe campagne door kerken in brand te steken en christelijke symbolen, waaronder kruizen, te vernielen.

Aan het begin van de onderzochte periode (augustus 2022) was het duidelijk dat het jihadisme een belangrijke rol speelde in de opstand, die alle burgers in het noordoosten heeft getroffen, ongeacht hun godsdienst. Een bron in het bisdom van Pemba vertelde Kerk in Nood (ACN): "Sinds juli van dit jaar lijkt het erop dat de 'Islamitische Staat' de [opstandelingen] in zijn macht heeft gekregen... Voor ons ligt de situatie gevoeliger dan vorig jaar, omdat de christenen nu het doelwit beginnen te worden en de oorlog een meer religieuze dimensie krijgt."<sup>135</sup>

Bisschop António Juliasso van Pemba heeft benadrukt dat endemische armoede en gebrek aan onderwijs de drijvende kracht achter de islamistische opstand zijn, in plaats van religie.<sup>136</sup> Hoewel de belangrijkste factoren die jonge Mozambikanen ertoe aanzetten om zich bij het EIM aan te sluiten niet religieus zijn, voorzien ze het jihadisme wel van een strijdmacht die inmiddels tot ongeveer 5.000 doden en ruim een miljoen ontheemden heeft geleid.<sup>137</sup>

## UITGELICHTE INCIDENTEN

**SEPTEMBER 2022** Islamisten hebben op 6 september een katholieke missie aangevallen in Chipene, waarbij zuster Maria de Coppi werd gedood en de bibliotheek, kostscholen, voertuigen en de huizen van de priesters en zusters in brand werden gestoken. Bisschop Alberto Vera Aréjula van Nacala zei: "De zuster die ze vermoord hebben werkte met ondervoede baby's en kinderen. Ze maken ons heel duidelijk dat ze ons daar niet willen."<sup>138</sup>

**JANUARI 2023** EIM eiste de verantwoordelijkheid voor de aanvallen op twee christelijke dorpen. Daarbij vielen twee doden en vier gewonden. Ook plaatste EIM beelden van in brand gestoken huizen tijdens de nieuwjaarsaanval op Namade, Cabo Delgado op sociale

media. De islamistische terreurbeweging presenteerde de aanvallen als een botsing tussen het christendom en de islam.

**JUNI 2023** Christelijke- en islamitische leiders hebben een nieuw initiatief voor interreligieuze dialoog en vrede aangekondigd om het gewapende geweld in Cabo Delgado een halt toe te roepen.<sup>139</sup>

**FEBRUARI 2024** EIM viel meer dan 12 dorpen binnen. Bisschop António Juliasso van Pemba zei dat "ongeveer een dozijn dorpen, waarvan sommige dichtbevolkt, het doelwit waren en dat alle kapellen zijn vernietigd." De ergste aanval vond plaats in Mazeze, waar veel van de openbare en sociale infrastructuur van de staat werd vernietigd".<sup>140</sup>

# CASE STUDIE

## NIGERIAANSE PRIESTER OVERLEEFT ONTVOERING DOOR EXTREMISTEN

Priester Stephen Ojapah is een van de vele priesters die vreselijk hebben geleden in de handen van terroristen die losgeld eisten. Alleen al tussen januari en november 2023 werden 23 priesters, religieuze zusters en seminaristen ontvoerd in Nigeria. Pr. Stephen werd 33 dagen lang onder onmenselijke omstandigheden gegijzeld op een afgelegen plek in het noordwesten van Nigeria.

Een groep gewapende mannen nam hem midden in de nacht mee terwijl hij lag te slapen in de pastorie van de katholieke parochie St. Patrick's in het bisdom Sokoto, eind mei 2022. De aanvallers namen ook drie andere mensen gevangen die in het gebouw verbleven: kapelaan Oliver Okpara en twee bezoekers - de broer en zus Hassan en Ummie Hassan. De broer en zus waren naar Sokoto gereisd om de begrafenis bij te wonen van Deborah Samuel Yakubu, een christelijke studente die door haar moslimcollega's was gestenigd omdat ze zogenaamd een godslasterlijk bericht had gedeeld in een WhatsApp-groep.

Ongeveer 15 extremisten drongen de pastorie binnen en dwongen pr. Stephen en de anderen om samen met hen te vertrekken. Ongeveer 50 andere terroristen wachtten hen buiten op waarna de grote groep begon aan een lange voetreis naar een bos. Pr. Stephen gaf zijn schoenen aan zijn medegevangene, Hassan, en maakte de hele tocht blootsvoets over ruw, rotsachtig terrein.

Ze "trokken twee dagen" voordat ze hun bestemming bereikten: een kamp bestaande uit geïmproviseerde tenten en hutten. Bij hun aankomst werden ze "verwelkomd met een flink pak slaag." Het bleek de eerste van vele martelingen die ze moesten doorstaan. Toen ontmoette pater Stephen vier andere

gijzelaars - een christelijke voorganger en drie leden van zijn kerk - die een paar dagen eerder gevangen waren genomen en in een van de hutten werden vastgehouden. De terroristen ketende al hun slachtoffers aan elkaar om te voorkomen dat ze zouden ontsnappen.

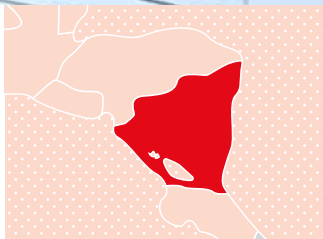
"De tranen bleven maar stromen... Heel vaak zaten we de hele dag zonder eten en dronken we heel, heel verontreinigd water," zei pr. Stephen. Hij vertelde over vele andere vreselijke gevallen van "fysieke en mentale marteling", zoals regelmatige afranselingen, zweepslagen, aanhoudende verbale beledigingen en pogingen om hen tot de islam te bekeren.

Na een langdurig onderhandelingsproces en meer dan 20 telefoongesprekken tussen de ontvoerders en pr. Habila Samaila - een priester uit het bisdom Sokoto die eerder had onderhandeld over de vrijlating van gijzelaars - werden pr. Stephen en zijn medegevangenen vrijgelaten. Pr. Stephen onderging vervolgens twee periodes van begeleiding. In de zomer van 2022, kort na zijn vrijlating, kreeg hij de eerste traumazorg in een retraitecentrum in Abuja. In september van datzelfde jaar nam hij deel aan een ander programma in Kaduna om hem te helpen genezen van de psychologische kwelling die hij had ervaren.

De priester-ervaringsdeskundige hielp daarna bij de oprichting van O-Trauma Victims Initiative, een organisatie die overlevenden van ontvoeringen en andere aanvallen in het noorden van Nigeria ondersteunt. Hij ziet de beproeving die hij heeft doorstaan "als een unieke kans om te groeien en dieper de zin en het doel van het leven te ontdekken".

Priester Stephen kort na zijn vrijlating.





De schendingen van de godsdienstvrijheid in Nicaragua zijn de afgelopen twee jaar geëscaleerd. De regering onder president Daniel Ortega en vicepresident Rosario Murillo heeft haar inspanningen om de katholieke Kerk te onderdrukken geïntensiveerd door geestelijken uit te wijzen, door organisaties die door de Kerk worden geleid te sluiten en door religieuze activiteiten te beperken.<sup>141</sup>

Het regime Ortega-Murillo heeft de wettelijke status van talrijke aan de Kerk gelieerde instellingen<sup>142</sup> en religieuze gemeenschappen opgeheven en hun bezittingen in beslag genomen.<sup>143</sup> Het heeft ook katholieke media gesloten en religieuze vieringen in openbare ruimten verboden.<sup>144</sup> President Ortega heeft de katholieke Kerk verbaal aangevallen tijdens een openbare toespraak.<sup>145</sup>

Tientallen bisschoppen, priesters en seminaristen werden in 2023 en 2024 gearresteerd, gevangengezet en gedwongen verbannen.<sup>146</sup> Katholieke parochies worden steeds meer in de gaten gehouden,<sup>147</sup> en overheidsagenten vallen regelmatig geestelijken en gelovigen lastig en intimideren hen.<sup>148</sup> Kerkelijk personeel dat in het openbaar de mensenrechten verdedigt of de regering bekritiseert, kan te maken krijgen met bedreigingen, fysiek geweld en detentie.<sup>149</sup>

Religieuze vieringen worden nauwlettend in de gaten gehouden, waardoor geestelijken en gelovigen onder druk worden gezet om aan zelfcensuur te doen.<sup>150</sup> Het regime heeft ook de openbare naleving van katholieke tradities verboden, zoals processies op straat tijdens de Goede Week.<sup>151</sup> De regering heeft alle diplomatieke banden met de Heilige Stoel opgeschort en de nuntiatur in Nicaragua gedwongen te sluiten. De laatste Varicaanse diplomaat - mgr. Marcel Diouf, zaakgelastigde van de nuntius in Nicaragua - verliet het land in 2023.<sup>152</sup>

## UITGELICHTE INCIDENTEN

**FEBRUARI 2023** Bisschop Rolando Álvarez van Matagalpa werd zonder proces veroordeeld tot 26 jaar gevangenisstraf en zijn staatsburgerschap werd hem ontnomen vanwege kritiek op de regering.<sup>153</sup> Eerder was hij onder huisarrest geplaatst.<sup>154</sup>

**MAART 2023** De regering annuleerde de wettelijke status van meerdere katholieke instellingen en organisaties, waaronder de John Paul II Universiteit, Caritas Nicaragua, de Katholieke Universiteit van de Onbevleete Ontvangenis en het Santa Luisa de Marillac Technisch Instituut.<sup>155</sup>

**AUGUSTUS 2023** De regering beval de inbeslagname van alle bezittingen van de door Jezuiten geleide Universiteit van Midden-Amerika in Managua. Zes Jezuiten werden uit hun woning in Managua gezet, ondanks het feit dat ze documenten konden overleggen om te bewijzen dat het huis niet toebehoorde aan de universiteit. In december annuleerde het Ministerie van Binnenlandse Zaken de wettelijke status van de Jezuïtische religieuze gemeenschap en droeg al haar bezittingen in Nicaragua over aan de overheid.<sup>156</sup>

**OKTOBER 2023** Het Nicaraguaanse regime heeft 12 katholieke priesters vrijgelaten uit de gevangenis en in ballingschap naar Rome gestuurd na het bereiken van een overeenkomst met het Vaticaan. De regering rechtvaardigde de stap in een verklaring waarin ze zei dat "de beslissing blij gaf van de permanente wil en toewijding om oplossingen te vinden" voor de spanningen tussen Nicaragua en het Vaticaan.<sup>157</sup>

**JANUARI 2024** De regering zette 19 vertegenwoordigers van de katholieke Kerk uit naar het Vaticaan - bisschoppen Álvarez en Isidoro de Carmen Mora Ortega van Siuna, 15 priesters en 2 seminaristen, waardoor ze in ballingschap moesten gaan. Allen zaten gevangen in Nicaragua voordat ze het land werden uitgezet.<sup>158</sup>



Nigeria stond op de achtste plaats in de Global Terrorism Index 2024.<sup>159</sup> Fulani-militanten in de Middle Belt pleegden regelmatig bloedbaden en andere gewelddadige wreedheden.<sup>160</sup> Hoewel Boko Haram/ Islamitische Staat West Africa Province (ISWAP) nog steeds actief is in de noordelijke regio's, is het aantal aanvallen afgenomen, deels door inspanningen van de Nigeriaanse strijdkrachten.<sup>161</sup>

Hoewel ook moslims slachtoffer zijn, zijn christenen onevenredig vaak het doelwit van geweld.<sup>162</sup> Er zijn talloze ontvoeringen en moorden op kerkelijke werkers gemeld.<sup>163</sup> Aartsbisschop Matthew Man-Oso Ndagoso van Kaduna vertelde Kerk in Nood (ACN) dat ontvoerders vaak gemotiveerd worden door het vooruitzicht op losgeld.

Terroristische daden van Fulani-opstandelingen zijn zo getimed dat ze samenvallen met christelijke feestdagen. Zo bestormden militanten christelijke dorpen in de deelstaat Plateau op Kerstavond 2023, waarbij honderden doden vielen.<sup>164</sup> Ook sloegen ze toe op Paasmaandag 2024, waarbij 10 christenen werden vermoord, onder wie een zwangere vrouw en haar ongeboren baby.<sup>165</sup> Politici en media noemen vaak klimaatverandering en maatschappelijke spanningen als voornaamste redenen voor het geweld en negeren daarbij religieuze aspecten.<sup>166</sup> Uit bewijsmateriaal blijkt echter dat Fulani-opstandelingen zijn getraind door de jihadistische groep Boko Haram.<sup>167</sup>

In de verslagperiode heeft de Nigeriaanse federale regering geen zinvolle actie ondernomen om aanslagen door Fulani-extremistische groeperingen te voorkomen.<sup>168</sup> De autoriteiten reageren vaak traag op massamoorden,<sup>169</sup> en de daders worden zelden geïdentificeerd en ter verantwoording geroepen.<sup>170</sup>

Hoewel christenen bijna de helft van de totale bevolking uitmaken, worden de inwoners van de noordelijke regio's politiek gedomineerd door de moslimmeerderheid en worden ze in het onderwijs en op de arbeidsmarkt gediscrimineerd op grond van hun geloof.<sup>171</sup> In 12 van de 36 noordelijke staten van het land is de shari'a-wetgeving ingevoerd en een aantal mensen is in hechtenis genomen nadat ze waren beschuldigd van godslastering.<sup>172</sup>

## UITGELICHTE INCIDENTEN

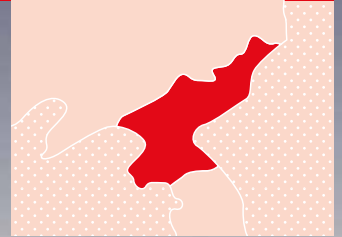
**JANUARI 2023** Pater Isaac Achi werd levend verbrand en pater Collins Omeh liep schotwonden op toen schutters op zondag 15 januari de pastorie van de katholieke kerk Sint-Petrus en Paulus in Kafin Koro, Niger State, aanvielen.<sup>173</sup>

**APRIL 2023** Meer dan 35 mensen kwamen om het leven en tot 40 raakten gewond op Goede Vrijdag 2023 toen terroristen het vuur openden op een kamp voor binnenlandse ontheemden in de staat Benue.<sup>174</sup>

**JUNI 2023** Pater Charles Igechi (33) werd minder dan een jaar na zijn priesterwijding gedood door niet-geïdentificeerde schutters tijdens het uitvoeren van pastorale taken in Benin City, Edo State.<sup>175</sup>

**DECEMBER 2023** Meer dan 300 mensen stierven en honderden anderen raakten gewond nadat honderden extremisten tientallen christelijke dorpen bestormden in gecoördineerde aanvallen op Kerstavond 2023 in de deelstaat Plateau.<sup>176</sup>

**APRIL 2024** Verdachte Fulani militanten sloegen op Paasmaandag toe in drie dorpen in de buurt van Bokkos, waarbij 10 christenen omkwamen. Onder hen een zwangere vrouw en haar ongeboren baby.<sup>177</sup> Een week later gingen vermoedelijk dezelfde daders drie dagen lang op rooftocht in het bisdom Pankshin, waarbij 29 christenen omkwamen, nog eens twee gewond raakten en kerken en huizen in brand werden gestoken.<sup>178</sup>



Noord-Korea functioneert als een totalitair regime, sterk beïnvloed door een persoonlijkheidscultus rond de Kim-dynastie, die sinds het einde van de Tweede Wereldoorlog al drie generaties aan de macht is. De enige geaccepteerde 'religie' is Juche, een ideologie van marxistische 'zelfredzaamheid' die werd gecreëerd door de stichter van het land, Kim Il-Sung.<sup>179</sup>

Het christendom wordt als een belangrijke bedreiging voor de suprematie van de staat en de dominantie van de familie Kim gezien, waardoor het genoodzaakt is om heimelijk te opereren. Het is bijzonder moeilijk om het werkelijke aantal christenen of de omvang van hun geloof in Noord-Korea vast te stellen, maar naar schatting maken ze ongeveer 0,38

procent van de bevolking uit, wat neerkomt op iets meer dan 98.000 mensen.<sup>180</sup> Zij hebben te maken met extreme vervolging. Iedereen die wordt geïdentificeerd als christen of die interesse toont in het christendom of de Bijbel wordt vrijwel zeker beschouwd als staatsvijand.<sup>181</sup>

Wie wordt ontdekt als praktiserend christen kan naar werkkampen worden gestuurd, waar hij honger lijdt en wordt gemarteld. De regering dwingt een strikte loyaliteit af, eist dat burgers als informanten optreden en indoctrineert kinderen om hun ouders te verraden. Christenen in Noord-Korea moeten dus uiterst discreet zijn in hun uitingen en handelingen. Als een christen wordt opgepakt, wordt zijn hele familie gestraft.<sup>182</sup>

## UITGELICHTE INCIDENTEN

**APRIL 2023** Autoriteiten in het dorp Tongam in de provincie South Pyongan hebben vijf christenen gearresteerd vanwege hun religieuze activiteiten en tientallen Bijbels in beslag genomen. De christenen weigerden naar verluidt hun geloof af te zweren en de herkomst van de Bijbels bekend te maken.<sup>183</sup>

**MEI 2023** Een hele familie, inclusief een tweejarig kind, werd veroordeeld tot levenslange gevangenisstraf voor het bezit van een Bijbel.<sup>184</sup>

**MEI 2023** Een christelijke man in een detentiecentrum werd bijna doodgeslagen door gevangenisbewakers die ontdekten dat hij in het geheim bad. Ondanks de bijna fatale verwondingen die hij aan de mishandeling overhield, bleef de man dagelijks bidden. Zijn

toewijding aan zijn geloof leidde ertoe dat bewakers hem met een knuppel sloegen en schopten.<sup>185</sup>

**APRIL 2024** Van de ruim 200 Noord-Koreaanse overlopers die in 2023 uit China gerepatriëerd werden, werden allen die tijdens hun verblijf in China contact hadden gehad met christenen of in aanraking waren geweest met de christelijke leer, veroordeeld tot dwangarbeid.<sup>186</sup>

**MEI 2024** In het rapport 2024 van de Amerikaanse commissie voor internationale godsdienstvrijheid (USCIRF) wordt aanbevolen dat het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken Noord-Korea opnieuw aanwijst als een land van bijzondere zorg, op basis van de ontwikkelingen op het gebied van godsdienstvrijheid in het land in 2023.<sup>187</sup>

# CASE STUDIE

## SLECHTE BEHANDELING VAN CHRISTELIJKE OVERLOPERS UIT NOORD-KOREA

Er werd gevreesd voor het lot van overlopers die in oktober 2023 vanuit China naar Noord-Korea werden gerepatrieerd en van wie werd vastgesteld dat ze contact hadden gehad met christenen toen ze het land uit waren. Ze werden allemaal naar politieke gevangenkampen gestuurd, die bekend staan om hun harde behandeling van gevangenen.

De meeste gerepatrieerde overlopers werden vastgehouden in een soort gevangenis. Er waren zelfs berichten dat velen van hen strafvermindering kregen. Dit was echter niet het geval voor degenen die in contact kwamen met het christendom - hun opsluiting in politieke kampen betekent in feite een levenslange gevangenisstraf zonder voorwaardelijke vrijlating.

Een bron van Daily NK, die om veiligheidsredenen anoniem bleef, legde uit dat de Noord-Koreaanse staatsveiligheidsdiensten hun ondervragingen van gerepatrieerde overlopers baseren op dossiers die door de Chinese politie zijn verstrekt. Als de dossiers iets vermelden dat met religie te maken heeft, kunnen de overlopers niet voorkomen dat ze tot de kampen worden veroordeeld, welke excuses of verklaringen ze ook aanbieden.

Noord-Korea wordt algemeen beschouwd als het ergste land ter wereld om christen te zijn: het Songbun-systeem van het land deelt burgers in op basis van hun loyaliteit aan de staat. Ook worden gelovigen automatisch geclassificeerd als "vijandig" en onderworpen aan acute vervolging. Hoewel er in het hele land sprake is van algemene mensenrechtenschendingen en van onderdrukking die alle lagen van de bevolking en alle geloofsgroepen treft, zijn volgens het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken vooral christenen

en volgelingen van de sjamanistische religie Mugyo het doelwit. Illyong Ju, een Noord-Koreaanse overloper die nu activist is, rapporteerde: "Er wordt gezegd dat ze [de gerepatrieerde overlopers] dwingen om vooraf informatie op te biechten over de resterende 1000 mensen die nog niet gerepatrieerd zijn naar Noord-Korea."

Hij verklaarde verder dat er onder de overlopers "mensen moeten zijn die in Jezus geloven. Zij zullen het evangelie verspreiden waar ze ook gaan. Net zoals zuster Kim, die met mij samenwerkt, aan acht mensen het Evangelie bracht toen ze in een Noord-Koreaanse gevangenis zat vanwege gedwongen repatriëring. Daarom hebben we er vertrouwen in dat de mensen die gedwongen gerepatrieerd zijn naar Noord-Korea geweldige mensen van God zullen worden die in opstand komen tegen de onderdrukking van het Noord-Koreaanse regime."

Volgens het Rapport over internationale godsdienstvrijheid van het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken zitten er naar schatting 50.000-70.000 Noord-Koreanen in gevangenkampen, alleen omdat ze christen zijn.

Bronnen: Seulkee Jang, "Gerepatrieerde overlopers uit Noord-Korea die omgingen met christenen die naar politieke gevangenkampen werden gestuurd", Daily NK, 24 april 2024 <https://www.dailynk.com/english/repatriated-north-korean-defectors-interacted-christians-sent-political-prison-camps/> [bekeken op 24/07/24].

"Noord-Korea", US State Dept 2023 Report on International Religious Freedom <https://www.state.gov/reports/2023-report-on-international-religious-freedom/north-korea/> [bekeken op 25/07/24].

"Het onstuitbare evangelie in Noord-Korea", Persecution.org, 11 april 2023 <https://www.persecution.org/2024/04/11/the-unstoppable-gospel-in-north-korea/> [bekeken op 24/07/24].



## Landenoverzicht

# PAKISTAN



De aanvallen van augustus 2023 door bendes op christenen in het district Jaranwala in Punjab, waarbij meer dan 25 kerken in brand werden gestoken,<sup>188</sup> zorgden voor bezorgdheid over de toename van vervolging.<sup>189</sup> Onderzoek toonde aan dat "terroristische aanvallen op religieuze minderheden en gebedshuizen aanzienlijk toenamen" in 2023.<sup>190</sup> Christenen werden herhaaldelijk lastiggevallen, vals beschuldigd en gediscrimineerd in de rechtbank, op school en op het werk. Persoonlijke verslagen wijzen op een "toename van ontvoeringen, gedwongen huwelijken en bekeringen van minderjarige meisjes en jonge vrouwen" uit christelijke en andere religieuze minderheden.<sup>191</sup>

In augustus 2023 keurde de Pakistaanse Senaat een wetsvoorstel goed om de straffen te verhogen voor denigrerende opmerkingen tegen vereerde persoonlijkheden die dicht bij de Profeet van de Islam staan.<sup>192</sup> Gezien het wijdverspreide misbruik van de blasfemiewetten, gaf de voorgestelde wetgeving aanleiding tot bezorgdheid. In maart 2023 bleek uit onderzoek dat tussen 1987 en 2022 zeker 2.120 personen waren beschuldigd van godslastering. Daarbij was het misbruik van de betreffende wetgeving in die periode toegenomen.<sup>193</sup> In meer dan de helft van de gevallen ging het om minderheden, hoewel zij slechts 1,9 procent van de totale bevolking uitmaken.

In januari 2024 trok de federale overheid de verplichting in voor niet-islamitische studenten om de islam te bestuderen. Het leerplan voor godsdienstonderwijs 2023 stelde minderheden in staat om "dieper in te gaan op onderwerpen en inhoud met betrekking tot hun godsdienst".<sup>194</sup> Maar mensenrechtenwaarnemers merkten op dat de "religieuze inhoud tegen minderheden in leerplannen en schoolboeken toenam, wat een aantal blijvende en nieuwe uitdagingen in het onderwijssysteem opleverde."<sup>195</sup>

Als "armsten onder de armen" zijn christenen extra gevoelig voor vervolging.<sup>196</sup> Zij worden omschreven als moderne slaven en vormen 20 procent van de arbeiders in baksteenovens, op sommige plaatsen zelfs 80 procent.<sup>197</sup> Velen van hen lopen levensgevaarlijke risico's omdat ze geen beschermende uitrusting hebben.



### UITGELICHTE INCIDENTEN

**JANUARI 2023** VN-deskundigen spraken hun bezorgdheid uit over de gerapporteerde toename van ontvoeringen en gedwongen huwelijken en bekeringen van minderjarige meisjes en jonge vrouwen van christelijke en andere religieuze minderheden in Pakistan en drongen aan op onmiddellijke actie om deze praktijken in te perken en gerechtigheid te brengen voor de slachtoffers.<sup>198</sup>

**AUGUSTUS 2023** Meer dan 25 kerken en 80 huizen van christenen werden in brand gestoken toen een menigte van duizenden, gewapend met explosieven en andere wapens, tekeer ging in het Punjab district Jaranwala<sup>199</sup> (zie case studie op p. 35).

**MAART 2024** De United Presbyterian Church in Gujar Khan werd de dag voor Pasen door brand verwoest. De politie stelde dat de brand was veroorzaakt door kortsluiting, maar 500 christenen verzamelden zich voor de kerk en riepen de autoriteiten op om een onderzoek in te stellen naar de lokale zakenman Sheikh Ahmad. De eigenaar van een winkelcentrum in aanbouw had bezwaar gemaakt tegen de observatieposten en wegversperringen die de politie in het gebied had opgezet als onderdeel van de veiligheidsmaatregelen voor Goede Vrijdag.<sup>200</sup>

**MEI-JUNI 2024** De christelijke grootvader Nazir Gill Masih (73) uit Sargodha overleed aan zijn verwondingen nadat hij was gelyncht door een menigte van duizenden mensen. Deze beschuldigde hem van het ontheiligen van de Koran. Zijn huis en schoenenfabriek werden in brand gestoken. Rapporten suggereerden dat het incident was ingegeven door zakelijke en persoonlijke rivaliteit. Het geweld leidde tot een massale uittocht van christenen uit de buurt.<sup>201</sup>





Image: Richard Worrel

De islam is de officiële godsdienst van Saoedi-Arabië en de Basiswet van 1992 van het land stelt de Koran en de Soenna vast als "formele" grondwet. Het rechtssysteem is gebaseerd op Hanbali-interpretaties van de Shari'a.<sup>202</sup> De godsdienstvrijheid wordt niet beschermd door de wet, die acties strafbaar stelt die de godsdienst of het gezag van de koning of kroonprins in twijfel trekken. De wet verbiedt het promoten van atheïstische overtuigingen, het ondermijnen van islamitische principes, het publiceren van inhoud die in strijd is met de islamitische wet, openbare niet-islamitische erediensten, het tonen van niet-islamitische symbolen, het bekeren van moslims tot andere religies en proselitisme door niet-moslims.<sup>203</sup> Beking van de islam tot het christendom is streng verboden. Mannen waarvan wordt vastgesteld dat ze zich hebben bekeerd, worden gedwongen hun huis te verlaten, terwijl vrouwen

worden opgesloten en mishandeld binnen hun familie. Bekeerlingen kunnen te maken krijgen met eerwraak. De meeste Saudische christenen verbergen hun geloof, zelfs voor hun familie, uit angst voor represailles.<sup>204</sup>

Ook buitenlandse christenen hebben te maken met strenge beperkingen. Het is immigranten verboden om moslims te evangeliseren of kerkbijeenkomsten te houden. Overtredingen kunnen leiden tot opsluiting en deportatie. Een onofficiële telling door het Apostolisch Vicariaat van Noord-Arabië schat het aantal katholieken op 1,5 miljoen, voornamelijk buitenlandse werknemers uit India en de Filipijnen. Deze migranten, die al kwetsbaar zijn vanwege hun etniciteit en lage sociale status, kunnen extra vervolgd worden voor hun christelijk geloof, vooral als ze zich bekeerd hebben vanuit de islam.<sup>205</sup>

## UITGELICHTE INCIDENTEN

**MEI 2023** Het Instituut voor het monitoren van vrede en culturele tolerantie in het schoolonderwijs (IMPACT-se) constateerde dat veel voorbeelden waarin christenen en joden op een negatieve manier werden afgebeeld uit de nieuwste Saudische schoolboeken waren verwijderd. Er zijn echter nog steeds enkele voorbeelden.<sup>206</sup>

**OKTOBER 2023** De Apostolische Vicariaten van Noord- en Zuid-Arabië vierden het 1500e Jubeljaar van de heilige Arethas en zijn metgezellen, in de hoop dat dit het geloof van de christenen die vandaag de dag in de regio leven, zal vernieuwen en versterken.<sup>207</sup>

**JANUARI 2024** Open Doors meldde in haar Ranglijst dat een vrouw die zich bekeerde van de islam tot het christendom werd geslagen, opgesloten in haar kamer, verbaal mishandeld en gedwongen om met een moslim te trouwen nadat haar familie christelijke tekstberichten op haar telefoon had gevonden.<sup>208</sup>

**MEI 2024** In het rapport 2024 van de Amerikaanse Commissie voor Internationale Religieuze Vrijheid (USCIRF) wordt aanbevolen dat het ministerie van Buitenlandse Zaken van de VS Saudi-Arabië opnieuw aanwijst als land van bijzondere zorg vanwege de omstandigheden op het gebied van godsdienstvrijheid in het land in 2023.<sup>209</sup>

# Landenoverzicht

## SOEDAN



De burgeroorlog die op 15 april 2023 uitbrak, veroorzaakte een golf van geweld en ontheemding die alle gemeenschappen in heel Soedan trof. Verschillende belangrijke kerken behoorden tot de religieuze gebouwen die het doelwit waren in de eerste weken van de oorlog.<sup>210</sup> Veel kerken in de omgeving van Khartoem en elders werden onmiddellijk in beslag genomen door militaire troepen.<sup>211</sup> Halverwege mei waren dit onder andere de Koptisch-Orthodoxe kathedraal van de Maagd Maria en de bisschoppelijke kathedraal van Allerheiligen, beide in Khartoem.<sup>212</sup> In de daaropvolgende maanden werden tot 165 kerken gesloten en andere verwoest.<sup>213</sup>

Begin 2024 omschreven mensenrechtenwaarnemers de vluchtelingencrisis in Soedan als "de grootste ter wereld."<sup>214</sup> De VN verklaarde dat recordaantallen kinderen ondervoed waren als gevolg van voedselschaarste.<sup>215</sup> Tegen die tijd was de Kerk, die vóór het conflict met 2,4 miljoen zielen zo'n 5 procent van de bevolking uitmaakte, "aan het wegwijnen."<sup>216</sup> Waar veel christenen migreerden naar de regio's van hun voorouders in Zuid-Soedan, vormden zij een meerderheid onder de 750.000 mensen die hun toevlucht zochten in de Nuba-bergen.<sup>217</sup>

In de twee jaar voorafgaand aan de burgeroorlog begon het regime dat in oktober 2021 via een staatsgreep aan de macht kwam het proces van "liberalisering en godsdienstvrijheid" terug te draaien dat door de overgangsregering was ingezet.<sup>218</sup> De overgangsregering (2019-21) had Eerste Kerstdag weer tot een nationale feestdag gemaakt,<sup>219</sup> verontschuldigde zich voor de lange staat van vervolging van christenen<sup>220</sup> en schafte de doodstraf af voor afvalligheid.<sup>221</sup> Dit alles veranderde na de staatsgreep toen berichten verschenen over christenen die gearresteerd werden omdat ze de anti-afvalligheidswetten zouden hebben overtreden.<sup>222</sup>

### UITGELICHTE INCIDENTEN

**DECEMBER 2022** De Dawka-kerk van de Soedanese Kerk van Christus in de staat Gedaref is afgebrand. Lokale media gaven een soldaat van het Soedanese leger de schuld van de brand. Kerkleiders hebben een zaak tegen de man aangespannen.<sup>223</sup>

**APRIL 2023** Het begin van de burgeroorlog leidde tot aanvallen op prominente kerken in de omgeving van Khartoem. De Koptisch-Orthodoxe kerk St. Girgis in Old Omdurman was het doelwit tijdens een zondagsdienst. Drie gelovigen en een bewaker werden beschoten en de bisschop raakte ernstig gewond. Militairen bezetten de Koptisch-Orthodoxe Mariakathedraal, vernielden gebouwen en verdreven de plaatselijke bisschop en andere geestelijken met geweld. Een week later bestormden ze de Allerheiligen Kathedraal van de Episcopale Kerk in Khartoem. Veel andere kerken in de hoofdstad werden in beslag genomen op de eerste dag van het conflict. Diezelfde dag vielen bommenwerpers het katholieke bisschopshuis in El Obeid aan. De bisschop zocht zijn toevlucht in de naburige kathedraal.<sup>224</sup>

**NOVEMBER 2023** Een Soedanese presbyteriaanse kerk in Omdurman werd drie keer beschoten en liep ernstige schade op. Binnen werd alles verwoest. De gelovigen die zich op dat moment op het terrein van de kerk bevonden, bleven ongedeerd.<sup>225</sup>

**JANUARI 2024** Bisschop Yunan Tombe van El Obeid werd net buiten de stad tegengehouden door extremisten. Ze noemden hem "ongelovige" en namen zijn borstkruis en bisschopsring in beslag.<sup>226</sup>

# CASE STUDIE

## PAKISTAANSE CHRISTELIJKE WIJK IN VLAMMEN OPGEGAAN

16 augustus 2023 is een dag die de christenen van Jaranwala in de Pakistaanse provincie Punjab en ver daarbuiten "voor eeuwig zal achtervolgen." In 12 uur tijd werden in de stad Jaranwala en negen christelijke meerderheidsdistricten 26 kerken en andere gebedshuizen ontwaard en werden de huizen van meer dan 80 christenen in brand gestoken.

De katholieke bisschoppenconferentie van Pakistan beschreef de aanvallen als het "ergste incident tegen christenen" in de geschiedenis van het land, naar verluidt met voorbedachte rade en op basis van uitgebreide inlichtingen over de locaties van kerken en christelijke huizen in de regio.

Aan het begin van de dag gebruikten moskeeën in het gebied hun luidsprekers om beschuldigingen van godslastering uit te zenden tegen twee christenen, Rocky en Raja Masih, uit Jaranwala. De ongeletterde broers werden beschuldigd van het ontheiligen van de Koran. In een christelijke wijk in Jaranwala werden verscheurde pagina's gevonden, compleet met foto's van de broers en hun contactgegevens. Kort daarna kwamen meer dan een dozijn mensen naar het huis van de broers. Hun zus, Sadia Sahil, verklaarde: "Ze bedreigden ons en zeiden dat ze ons en ons huis zouden verbranden." Ze legde uit dat haar man, vlak voordat hun huis in brand werd gestoken, hun acht maanden oude dochter had gered.

Tegen 8 uur die ochtend had een menigte van 2.000 mensen zich verzameld en begon op de stad af te stormen, waardoor de christenen op de vlucht sloegen. Naar verluidt behoorden veel van de aanvallers tot de militante groep Tehreek-e-Labbaik Pakistan. Binnen een uur begonnen de aanvallers, gewapend met geweren en explosieven, met het in brand steken van kerken in de regio. Op sociale media gonsde het van de beelden van kerkbanken en heilige voorwerpen die uit kerken werden gegooid, in brand gestoken en vernield. Op videoclips van een begraafplaats was te zien hoe grafstenen met een kruis werden vernield.

Sommige lokale moslims weigerden de menigte hun dorpen binnen te laten. Vooraanstaand inwoner Nazim Zafar Iqbal riep jongeren van Pathan Chak bijeen om de weg van de militanten te blokkeren. Hij zei tegen de aanvallers: "Jullie gaan terug. Anders zal de zaak escaleren. Om de dorpskerk te bereiken zullen jullie doden moeten laten vallen en die doden zullen niet alleen van ons zijn."

In de dagen daarna bezochten hooggeplaatste politici, waaronder de Pakistaanse interim-premier Anwaar-ul-Haq Kakar, Jaranwala

om solidariteit te betuigen met de slachtoffers. De regering van Punjab keurde een schadevergoeding goed van zo'n 6695 euro voor elk van de getroffen families in Jaranwala.

De autoriteiten werden ervan beschuldigd de aanvallen niet te hebben gestopt. In februari verwierp het Hooggerechtshof van Pakistan het rapport van de autoriteiten over hun eigen reactie op de aanval. Opperrechter Qazi Faez zei dat het document het waard was om "in de prullenbak gegooid te worden".

Bisschop Indrias Rehmat van Faisalabad vertelde Kerk in Nood (ACN) over zijn afschuw na berichten over de geleidelijke vrijlating van veel van de 300 gearresteerden: "We willen gerechtigheid. De schuldigen moeten voor het gerecht gebracht worden."

Sources: "Demissionair premier bezoekt Jaranwala, betuigt solidariteit met christelijke families", Ary News, 21 augustus 2023 <https://arynews.tv/caretaker-pm-visits-jaranwala-expresses-solidarity-with-christians/> [bekeken op 17/07/24].

*Persecuted Yet Again* (Lahore and London: National Commission for Justice & Peace with Aid to the Church in Need (UK), January 2024).

Nasir Iqbal, "SC verwerpt politierapport over Jaranwala-aanvallen", Dawn, 14 februari 2024 <https://www.dawn.com/news/1814050> [bekeken op 21/06/24].

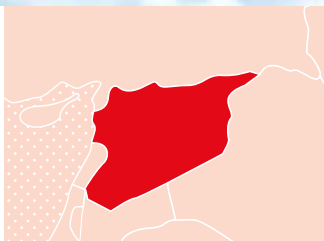
John Pontifex, "Bisschop prijst inzet Hooggerechtshof voor gerechtigheid voor slachtoffers Jaranwala", ACN (UK) News, 21 februari 2024 <https://acnuk.org/news/pakistan-bishop-praises-supreme-courts-commitment-to-justice-for-jaranwala-victims/> [bekeken op 05/05/24].

John Pontifex, "Parochianen verzamelen zich voor de Mis buiten hun in brand gestoken kerk", ACN (UK) News, 22 augustus 2023 <https://acnuk.org/news/pakistan-parishioners-gather-for-mass-outside-their-torched-church/> [bekeken op 05/05/2024].

John Pontifex, "Nog steeds geen gerechtigheid voor slachtoffers Jaranwala - bisschop", ACN (UK) News, 9 april 2024 <https://acnuk.org/news/pakistan-still-no-justice-for-jaranwala-victims-bishop/> [bekeken op 21/06/24].



Kerk in Nood (ACN) hulp voor de slachtoffers.



Hoewel de burgeroorlog in Syrië alle etniciteiten en religies heeft getroffen, is de christelijke gemeenschap "onevenredig zwaar getroffen".<sup>227</sup> Van de ruim 1,5 miljoen christenen voor het begin van de oorlog in 2011<sup>228</sup> wonen er nog slechts 250.000.<sup>229</sup> Er wordt gevreesd voor het voortbestaan van de Kerk in sommige delen van het land.<sup>230</sup>

In het noorden van Syrië staan sterk gereduceerde christelijke groepen onder grote druk. In de regio Idlib heeft de islamistische groep Hayat Tahrir Al-Sham (HTS) de vervolging van christenen verminderd en de heropening toegestaan van de Armeense Apostolische Kerk van Sint Anna, die 10 jaar gesloten was geweest.<sup>231</sup> Maar HTS blijft religieuze praktijken verbieden en eigendommen in beslag nemen. Daarbij zijn gebouwen soms omgebouwd tot moskeeën<sup>232</sup> en zijn pogingen gedaan om christelijke symbolen uit kerken en kloosters te verwijderen. Het aantal christenen in de regio Idlib is gedaald van 20.000 gelovigen tot nauwelijks 600<sup>233</sup> en in sommige gebieden "naderde het uitsterven".<sup>234</sup> De aardbeving van februari 2023 veroorzaakte nieuwe migratie.<sup>235</sup> In Al-Hassake, Noordoost-Syrië, werd het herstel van de christelijke gemeenschap belemmerd door een escalatie van Turkse aanvallen<sup>236</sup> en angst over onveiligheid. Hooggeplaatste geestelijken melden dat er geen Assyrische christenen meer wonen in 30 dorpen die eerder door Daesh (ISIS) werden bezet.<sup>237</sup>

In de 70 procent van het land onder controle van de Assad-regering<sup>238</sup> heeft de staat een pro-christelijk beleid afgekondigd. De massamigratie van de afgelopen tien jaar, die werd veroorzaakt door extreme antichristelijke vervolging, gaat echter onverminderd door. Dit grotendeels vanwege ernstige economische ontberingen. Het aantal christenen in Aleppo, voorheen 250.000 (12 procent van de bevolking) is gedaald tot 30.000 (1,4 procent), volgens de apostolische nuntius van Syrië kardinaal Mario Zenari. In april 2024 meldde hij dat elke dag 500 Syrische christenen Syrië verlieten. Hij zei: "We zien de kerken sterven."<sup>239</sup>

## UITGELICHTE INCIDENTEN

**DECEMBER 2022** Christenen in Idlib meldde dat HTS nog steeds op grote schaal de eredienst met Kerstmis aan banden legde, door gebed te beperken tot kerken en het luiden van klokken te verbieden.<sup>240</sup>

**DECEMBER 2022** Tijdens een bezoek aan het aartsbisdom Hassaké-Nisibi zei de Syrisch-katholieke patriarch Ignace Joseph III Younan dat het aantal christenen was gedaald van 100.000 in de jaren '70 tot minder dan 20.000, "een zeer gevaarlijke uitdaging voor ons voortbestaan in het land."<sup>241</sup>

**MAART 2023** De christelijke gemeenschap in Noord-Syrië is "onherroepelijk beschadigd".<sup>242</sup> Gebieden die vroeger door jihadisten werden gecontroleerd en andere die door Turkse troepen werden ingenomen, zijn bijna ontdaan van de christelijke bevolking. Het aantal christenen in Raqqa is gedaald van 11.000 in 2011 tot nauwelijks 100. In dezelfde periode zijn de christenen in Deir ez-Zor (voorheen bijna 5.000 leden) vrijwel verdwenen. Het aantal Assyrische christenen in de Khabourvallei is geslonken van 15.000 tot minder dan 1.000.<sup>243</sup>

**SEPTEMBER 2023** Wanhopige christenen in Syrië en Libanon die lijden onder extreme armoede "hebben geen vertrouwen meer in hun land" en "er is geen licht aan het einde van de tunnel", aldus de Melkitische Grieks-katholieke patriarch Youssef Absi. "We doen er alles aan om onze gelovigen te helpen, om hen te voorzien van essentiële diensten.... maar zonder steun kunnen we hen niet langer overtuigen om te blijven." De patriarch ziet de situatie alleen verbeteren als het Westen de sancties zou opheffen.<sup>244</sup>

**NOVEMBER 2023** Volgens Nazira Gawriya van de Syrische Uniepartij lopen christenen in het noordoosten gevaar door een opleving van Daesh. "Daesh kan gebruik maken van zwakke plekken in de Syrische veiligheid, veroorzaakt door Turkse aanvallen." Ze ziet de sterk gereduceerde christelijke aanwezigheid in het land als een existentiële bedreiging.<sup>245</sup>

# Landenoverzicht

# TURKIJE



De aankondiging in augustus 2020 dat de musea Hagia Sophia en Chora in Istanbul, ooit gebouwd als christelijke kerken, officieel als moskeeën zouden worden herbestemd, was zeer controversieel. Terwijl de plannen voor de Hagia Sophia doorgingen, stakte het plan voor Chora nadat het Werelderfgoedcomité van UNESCO zijn bezorgdheid had geuit.<sup>246</sup> In mei 2024 werd het islamitisch gebed echter hervat in de voormalige Chora-kerk.

De huidige juridische interpretaties van het Verdrag van Lausanne uit 1923 geven alleen Armeense Apostolisch-Orthodoxe christenen, Grieks-Orthodoxe christenen en joden de wettelijke minderheidsstatus. Ondanks hun speciale status hebben deze religieuze groepen geen wettelijke identiteit, waardoor zij geen eigendommen kunnen kopen of bezitten en geen gerechtelijke stappen ondernemen. Hetzelfde geldt voor andere minderheidsgroepen, waaronder katholieken en protestanten. Momenteel kunnen deze groepen alleen eigendommen bezitten via aparte stichtingen.

Ondanks deze beperkingen werd in oktober 2023 de Syrisch-Orthodoxe Sint-Ephremkerk, de eerste nieuwe kerk die met goedkeuring van de overheid werd gebouwd sinds de oprichting van het moderne Turkije, officieel geopend in aanwezigheid van president Recep Erdoğan. Kerkelijke bronnen in het land vertelden Kerk in Nood (ACN) dat er aanwijzingen zijn dat de overheid bouwvergunningen zal afgeven voor meer nieuwe kerken.

Christelijke gemeenschappen hebben ook nog steeds te maken met beperkingen op de opleiding van geestelijken. Protestantse gemeenschappen kunnen geen geestelijken opleiden in het land zelf en zijn grotendeels afhankelijk van predikanten die in het buitenland zijn geboren.<sup>247</sup> Het seminarie van de Grieks-Orthodoxe kerk in Halki is al meer dan een halve eeuw gesloten<sup>248</sup> en daarom stuurt het, net als de Armeens-Orthodoxe Kerk, priesterkandidaten voor studie naar het buitenland.

Het wegnemen van bureaucratische moeilijkheden die de terugkeer van geëmigreerde christenen uit Turkije verhinderen, werd geprezen door priester Gabriel Akyuz van de Syrisch-Orthodoxe Kerk. Hij bracht hulde aan de Turkse president Erdogan en de regering van de regerende AK-partij en merkte op dat "de hoogste autoriteiten van de staat Assyriërs [hebben] verzekerd dat ze veilig naar hun land kunnen terugkeren."<sup>249</sup> De angst werd echter opnieuw aangewakkerd toen in november 2023 de 91-jarige Syrisch-Orthodoxe teruggekeerde Gevriye Akgüç werd doodgeschoten in Anhil.<sup>250</sup>



Image: Roman Odintsov

## UITGELICHTE INCIDENTEN

**JANUARI 2024** Twee gewapende mannen hebben een man gedood tijdens de zondagsmis in de kerk van Santa Maria in Istanbul. De oom van de dode man zei dat het slachtoffer een 52-jarige catechumeen was. Daesh (ISIS) eiste de verantwoordelijkheid voor de moord op.<sup>251</sup>

**FEBRUARI 2024** Er werden schriftelijke vragen gesteld aan minister van Onderwijs Yusuf Tekin over een handleiding die naar alle scholen was gestuurd, waarin stond dat het verboden was om christelijke feestdagen te vieren.<sup>252</sup>

**APRIL 2024** Christenen waren woedend toen de historische Mariakerk in het dorp Goydun in de provincie Sivas te koop werd aangeboden voor €16 miljoen (ca. 430.000 euro). De negentiende-eeuwse kerk werd verkocht door de plaatselijke inwoner Hatice Akay, wiens familie de kerk na de Armeense Genocide had gekocht. Omdat het geregistreerd staat als beschermd cultureel eigendom, zou de verkoop ervan onwettig zijn.<sup>253</sup>

**MEI 2024** In de historische Chora kerk werden met een openingsceremonie islamitische gebeden hervat, die president Erdoğan bijwoonde via een videoverbinding. De kerk uit de vierde eeuw werd voor het eerst een moskee in 1511, na de val van Constantinopel. In 1945 werd het omgebouwd tot een museum vanwege de historisch belangrijke mozaïeken en fresco's uit de late Byzantijnse periode. Chora staat op de Werelderfgoedlijst van de VN.<sup>254</sup>

**JUNI 2024** Een rechtszaak bracht aan het licht dat de inlichtingendienst in het geheim jarenlang leden van protestantse gemeenschappen had gecontroleerd en in het buitenland geboren geestelijken met code N-82 had gemarkeerd. Dit identificeerde hen als een bedreiging voor de nationale veiligheid en maakte het in de praktijk extreem moeilijk om het land weer binnen te komen.<sup>255</sup>



## Landenoverzicht VIETNAM

Vietnam heeft de vrijheid van godsdienst op ongelijke en inconsistente wijze geïmplementeerd. Hoewel er stappen werden ondernomen om de registratie van religieuze groeperingen te vergemakkelijken, ondervonden sommige groeperingen nog steeds problemen bij de registratie.<sup>256</sup> Decreet 95 - een reeks richtlijnen voor uniforme uitvoering van de wet inzake geloof en religie - werd bekritiseerd omdat het de lokale overheid toestaat om religieuze activiteiten op te schorten voor niet nader gespecificeerde "ernstige schendingen" zonder opgaaf van redenen.<sup>257</sup>

Etnische christelijke groepen in de hooglanden van Vietnam werden nog steeds vervolgd, waarbij onder andere erediensten werden verstoord of erger. De druk om niet-geregistreerde religieuze groepen in de regio op te heffen gaat door, in het bijzonder waar het de etnische H'Mong-kerk betreft, opgericht door dominee Dương Văn Minh.<sup>258</sup>

Er zijn ook nog steeds spanningen over religieuze gebouwen die sinds 1954 door de staat zijn opgeëist. Ondanks recentere richtlijnen om deze terug te geven aan religieuze groeperingen of aan een andere bevoegde instantie als ze niet goed werden gebruikt, zijn sommige autoriteiten doorgeshaagd met het door derden laten exploiteren van deze eigendommen van religieuze groeperingen.<sup>259</sup>

Maar de Katholieke Kerk heeft de betrekkingen met de staat zien ontdooien: een belangrijke doorbraak vond plaats toen haar werk tijdens de COVID-19 epidemie (bijv. het uitdelen van voedsel) respect afdwong bij de autoriteiten.<sup>260</sup> De betrekkingen zijn zich blijven ontwikkelen en in 2024 werd aartsbisschop Marek Zalewski de eerste pauselijke vertegenwoordiger in het land sinds 1975. Betere relaties hebben speculaties aangewakkerd dat paus Franciscus de eerste paus zou kunnen zijn die Vietnam bezoekt.

### UITGELICHTE INCIDENTEN

**NOVEMBER 2023** Pater Joseph Nguyễn Văn Hội, hoofd van de Redemptoristen van Hà Nội, heeft opgeroepen tot teruggave van de kloostergebouwen die na de communistische machtsovername in beslag zijn genomen. De gebouwen van het noviciaat en het studiecentrum worden momenteel gebruikt door het ziekenhuis Đống Đa. Pater Văn Hội: "Het gebouw is oorspronkelijk gebouwd als ons klooster en is volledig ongeschikt om als ziekenhuis te functioneren."<sup>261</sup>

**DECEMBER 2023** De Vietnam Volle Evangelie Kerk, die ongeveer 11.000 leden heeft, werd formeel erkend als religieuze organisatie. Ze werd opgericht in 1990 en kreeg in 2018 al een activiteitenvergunning.<sup>262</sup>

**JANUARI 2024** Nay Y Blang, wiens huis in de provincie Phú Yên werd gebruikt als ontmoetingsplaats voor de Evangelische Kerk van Christus in de Centrale Hooglanden, werd veroordeeld tot ruim vier jaar cel wegens "het verzamelen van krachten, het verdelen van de nationale eenheid, aanzetten tot afscheiding en zelfbestuur en het oprichten van een aparte staat voor etnische minderheden in de Central Highlands" tijdens religieuze bijeenkomsten in zijn huis. Volgens familie had hij geen advocaat bij zijn proces. In een vergelijkbare zaak werd Rian Thih gevangengenomen in de provincie Gia Lai.<sup>263</sup>

**MAART 2024** De politie heeft drie leden van een huiskerk aangehouden in het dorp Ea Khit in de provincie Đắk Lắk. Y Qui Bdap, zijn zoon Y Năm Bkrông en zijn neef Y Kic werden na een week in de gevangenis vrijgelaten.<sup>264</sup>

**APRIL 2024** Aartsbisschop Paul Gallagher, secretaris van het Vaticaan voor betrekkingen met staten en internationale organisaties, bracht zes dagen door in het land en had ontmoetingen met minister van Buitenlandse Zaken Bùi Thanh Sơn en premier Phạm Minh Chính.<sup>265</sup>

## BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN

- 1 John Pontifex, "Christians in Pakistan suffer plight", *Catholic Herald*, 21<sup>st</sup> May 2023 <https://catholicherald.co.uk/christians-in-pakistan-suffer-plight/> [accessed 17/07/24].
- 2 "Harassment of religious groups returned to peak level in 2021", *Pew Research Center*, 5<sup>th</sup> March 2023 <https://www.pewresearch.org/religious-landscape-study/2024/03/05/harassment-of-religious-groups-returned-to-peak-level-in-2021/> [accessed: 17/07/24]. Data for 2021 shows Christians harassed in 160 countries, with Muslims harassed in 141 countries.
- 3 Filipe d'Avillez and John Newton, "'One out of every seven Christians is experiencing persecution', says Pope," *ACN (UK) News*, 10<sup>th</sup> January 2023 <https://acnuk.org/news/vatican-one-out-of-every-seven-christians-is-experiencing-persecution-says-pope/> [accessed 17/07/24].
- 4 Open Doors, *World Watch List 2024* <https://www.opendoors.org/en-US/persecution/countries/> [accessed 17/07/24].
- 5 Chinedu Asadu, "Jihadis from Africa's Sahel have crossed Nigeria's north, a new report says. A lot is at stake", *AP*, 19<sup>th</sup> June 2024 <https://apnews.com/article/nigeria-sahel-africa-jihadi-extremism-benin-cd845a1a320e6083688408afc923381f> [accessed 17/07/24].
- 6 *USCIRF 2024 Annual Report*, p 31 <https://www.uscifr.gov/sites/default/files/2024-05/USCIRF%202024%20Annual%20Report.pdf> [accessed 17/07/24].
- 7 "Izmir: teachers and citizens on the streets against imams in schools", *Asia News*, 28<sup>th</sup> June 2023 <https://www.asianews.it/news-en/Izmir:-teachers-and-citizens-on-the-streets-against-imams-in-schools-58684.html> [accessed 17/07/24].
- 8 "World's worst displacement crisis: Record numbers of children seek life-saving care in Sudan", *UNICEF*, 9<sup>th</sup> February 2024 <https://www.unicef.ch/en/current/news/2024-02-09/world-s-worst-displacement-crisis-record-numbers-children-seek-life-saving> [accessed 17/07/24].
- 9 ACN, "Nigeria", *Religious Freedom in the World Report 2023* <https://acninternational.org/religiousfreedomreport/reports/country/2023/nigeria> [accessed 18/06/24].
- 10 *Ibid.*
- 11 Tom Gould, "Islamic State Mozambique's war on the church", *Zitamar News*, 22<sup>nd</sup> March 2024 <https://www.zitamar.com/islamic-state-mozambiques-war-on-the-church/> [accessed 18/06/2024].
- 12 *Ibid.*
- 13 ACN Church sources in Sudan.
- 14 ACN, "Nigeria", *Religious Freedom in the World Report 2023*, *op. cit.*
- 15 "Nigeria", *USCIRF 2024 Annual Report*, pp. 36-7 <https://www.uscifr.gov/sites/default/files/2024-05/USCIRF%202024%20Annual%20Report.pdf>; "Nigerian Catholics shocked by public admission of religious discrimination in Kaduna", *ACN (Intl)*, 15<sup>th</sup> June 2023 <https://acninternational.org/admission-of-religious-discrimination-in-kaduna-nigeria> [all sites accessed 17/07/24].
- 16 Amy Balog, "No justice for 300 people massacred on Christmas Eve," *ACN (UK) News*, 18<sup>th</sup> January 2024 <https://acnuk.org/news/nigeria-no-justice-for-300-people-massacred-on-christmas-eve>; Daniel Beurthe, "Easter massacre – Extremists kill 10, including pregnant woman and unborn baby", *ACN (UK) News*, 10<sup>th</sup> April 2024 <https://acnuk.org/news/nigeria-easter-massacre-extremists-kill-10-including-pregnant-woman-and-unborn-baby> [all sites accessed 18/06/24].
- 17 ACN, "Eritrea", *Religious Freedom in the World Report 2023* <https://acninternational.org/religiousfreedomreport/reports/country/2023/eritrea> [accessed 17/07/24].
- 18 ACN sources.
- 19 Patrizia Caiffa, "Card. Zenari (Nuncio): 'Syria has fallen out of the headlines. Forgotten by news media and by the international community'", *Sir*, 10<sup>th</sup> April 2024 <https://www.agensir.it/mondo/2024/04/10/card-zenari-nuncio-syria-has-fallen-out-of-the-headlines-forgotten-by-news-media-and-by-the-international-community/> [accessed 23/04/24].
- 20 "Iraqi Christian leaders join UN conference on investigations into ISIS' targeted genocide of Christians", *The Christian Post*, 5<sup>th</sup> September 2023 <https://www.christianpost.com/news/un-team-speaks-on-isis-targeted-genocide-of-iraqs-christians.html> [accessed 17/07/24].
- 21 See "Iran" entry on p. 24 of this report.
- 22 "The Ultimate Election Year: All the Elections Around the World in 2024", *Time*, 28<sup>th</sup> December 2023 <https://time.com/6550920/world-elections-2024/> [accessed 17/07/24].
- 23 "2024 Global Forecast A World Dividing", *Center for Strategic & International Studies*, January/February 2024 <https://features.csis.org/global-forecast-2024/index.html> [accessed: 17/07/24].
- 24 *Ibid.*
- 25 Robert P George, "Christians face abuse around the globe", *CNN*, 3<sup>rd</sup> July 2014 <https://edition.cnn.com/2014/07/03/opinion/george-christian-persecution/index.html> [accessed 17/07/24].

## LANDENOVERZICHTEN

- 26 "10 Conflicts to Watch in 2023", *International Crisis Group*, 1<sup>st</sup> January 2023 <https://www.crisisgroup.org/global/10-conflicts-watch-2023> [accessed 28/05/24].
- 27 "Burkina Faso Fact Sheet", *UN Refugee Agency*, 29<sup>th</sup> February 2024 <https://reporting.unhcr.org/burkina-faso-factsheet-7974> [accessed 28/05/24].
- 28 "Sahel situation", *UN Refugee Agency*, April 2024 <https://reporting.unhcr.org/operational/situations/sahel-situation> [accessed 28/05/24].
- 29 "UNICEF reports surge in violence against children in Africa's central Sahel", *United Nations*, 29<sup>th</sup> May 2024 <https://news.un.org/en/story/2024/05/1150396> [accessed 17/07/24].
- 30 "Addressing gender-based violence in the Central Sahel", *ReliefWeb*, 5<sup>th</sup> December 2023 <https://reliefweb.int/report/burkina-faso/addressing-gender-based-violence-central-sahel> [accessed 28/05/24].
- 31 "10 Conflicts to Watch in 2023", *op. cit.*; Amy Balog, "Emergency aid for Christians forced out of their homes by jihadists", *ACN (UK) News*, 9<sup>th</sup> February 2024 <https://acnuk.org/news/burkina-faso-emergency-aid-for-christians-forced-out-of-their-homes-by-jihadists> [accessed 08/07/24].
- 32 "Burkina Faso Fact Sheet", *UN Refugee Agency*, *op. cit.*
- 33 Stephanie Savell, "US Security Assistance to Burkina Faso Laid the Groundwork for a Coup", *Foreign Policy*, 3<sup>rd</sup> February 2022 <https://foreignpolicy.com/2022/02/03/burkina-faso-coup-us-security-assistance-terrorism-military> [accessed 08/07/24].
- 34 "Burkina Faso: Horror-stricken after massacre", *ACN (Intl)*, 15<sup>th</sup> June 2021 <https://acninternational.org/burkina-faso-horror-stricken-after-massacre> [accessed 28/05/24].
- 35 Amy Balog, "'Faith has grown' despite killings", *ACN (UK) News*, 1<sup>st</sup> March 2024 <https://acnuk.org/news/burkina-faso-faith-has-grown-despite-killings> [accessed 28/05/24].
- 36 John Newton, "Jihadist terror escalating as two children murdered and Christians forced out", *ACN (UK) News*, 20<sup>th</sup> November 2023 <https://acnuk.org/news/burkina-faso-jihadist-terror-escalating-as-two-children-murdered-and-christians-forced-out> [accessed 28/05/24].
- 37 Amy Balog, "Will we survive another 24 hours?", *ACN (UK) News*, 23<sup>rd</sup> August 2023 <https://acnuk.org/news/burkina-faso-will-we-survive-another-24-hours/> [accessed 28/05/24].
- 38 Amy Balog, "Emergency aid for Christians forced out of their homes by jihadists", *ACN (UK) News*, 9<sup>th</sup> February 2024 <https://acnuk.org/news/burkina-faso-emergency-aid-for-christians-forced-out-of-their-homes-by-jihadists> [accessed 28/05/24].
- 39 Newton, "Jihadist terror escalating as two children murdered and Christians forced out", *op. cit.*
- 40 Amy Balog, "15 killed in attack on Catholic Church", *ACN (UK) News*, 26<sup>th</sup> February 2024 <https://acnuk.org/news/burkina-faso-15-killed-in-attack-on-catholic-church> [accessed 28/05/24].
- 41 Amy Balog, "Catechist kidnapped and killed", *ACN (UK) News*, 19<sup>th</sup> April 2024 <https://acnuk.org/news/burkina-faso-catechist-kidnapped-and-killed>; Jude Atemanke, "Catechist Murdered in Burkina Faso Showed 'remarkable dedication' in Over 20 Years of Church Service: Catholic Priest", *ACI Africa*, 24<sup>th</sup> April 2024 <https://www.aciafrica.org/news/10809/catechist-murdered-in-burkina-faso-showed-remarkable-dedication-in-over-20-years-of-church-service-catholic-priest> [accessed 28/05/24].
- 42 198 between the beginning of the conflict and September 2023.
- 43 "With nearly 200 destroyed, religious buildings targeted by Myanmar's junta", *Radio Free Asia*, 8<sup>th</sup> September 2023 <https://www.rfa.org/english/news/myanmar/religious-buildings-09082023132748.html> [accessed 16/04/24].
- 44 "Junta troops destroy 129-year-old church in Myanmar's Sagaing region", *Radio Free Asia*, 17<sup>th</sup> January 2023 <https://www.rfa.org/english/news/myanmar/sagaing-church-arson-01172023054626.html> [accessed 28/06/24].
- 45 Data covers the period to 3<sup>rd</sup> December 2023. See "Burma", *US State Dept 2023 Report on International Religious Freedom* <https://www.state.gov/reports/2023-report-on-international-religious-freedom/burma/> [accessed 28/06/24].
- 46 *Ibid.*
- 47 "Five including a 2-year-old dead in military's church attacks in Myanmar", *Independent*, 14<sup>th</sup> January 2023 <https://www.independent.co.uk/asia/southeast-asia/myanmar-church-attack-airstrikes-death-toll-b2262127.html> [accessed 16/04/24].
- 48 "Residents say Christian churches attacked by junta in Myanmar's Chin state", *Radio Free Asia*, 15<sup>th</sup> August 2023 <https://www.rfa.org/english/news/myanmar/chin-churches-bomb-08152023160053.html> [accessed 16/04/24].
- 49 Peter Pinedo, "Catholic Cathedral Complex Bombed, Bishop Flees With Refugees In Worsening Myanmar Civil War", *EWTN*, 28<sup>th</sup> November 2023 <https://ewtn.co.uk/article-catholic-cathedral-complex-bombed-bishop-flees-with-refugees-in-worsening-myanmar-civil-war/> [accessed 16/04/24].
- 50 "Myanmar: Military air strikes that killed 17 civilians 'must be investigated as war crimes'", *Amnesty International*, 8<sup>th</sup> February 2024 <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2024/02/myanmar-military-air-strikes-that-killed-17-civilians-must-be-investigated-as-war-crimes/> [accessed 16/04/24].
- 51 "Gunmen shoot Myanmar priest while he celebrates Mass", *UCA News*,

- 12<sup>th</sup> April 2024 <https://www.ucanews.com/news/gunmen-shoot-myanmar-priest-while-he-celebrates-mass/104766> [accessed 15/04/24].
- 52 “China”, *US State Dept 2022 International Religious Freedom Report* <https://www.state.gov/reports/2022-report-on-international-religious-freedom/china/> [accessed 28/05/24].
- 53 “Chinese Communist Party promotes atheism, but many members still partake in religious customs”, *Pew Research Center*, 5<sup>th</sup> September 2023 <https://www.pewresearch.org/short-reads/2023/09/05/chinese-communist-party-promotes-atheism-but-many-members-still-partake-in-religious-customs> [accessed 28/05/24].
- 54 *Ibid.*; ACN, “China”, *Religious Freedom in the World Report 2023* <https://acninternational.org/religiousfreedomreport/reports/country/2023/china> [accessed 28/06/24].
- 55 “China”, *US State Dept 2022 International Religious Freedom Report*, *op. cit.*
- 56 Gao Feng, “China steps up political control over religious venues, sermons and activities”, *Radio Free Asia*, 3<sup>rd</sup> August 2023 <https://www.rfa.org/english/news/china/religion-controls-08032023122520.html> [accessed 28/05/24].
- 57 “Bishop Shao of Wenzhou arrested again”, *Asia News*, 3<sup>rd</sup> January 2024 <https://www.asianews.it/news-en/Bishop-Shao-of-Wenzhou-arrested-again-59866.html>; “Chinese Christian jailed for distributing Bibles ‘illegally’”, *UCA News*, 29<sup>th</sup> April 2024 <https://www.ucanews.com/news/chinese-christian-jailed-for-distributing-bibles-illegally/104939> [both links accessed 28/05/24].
- 58 Helier Cheung and Roland Hughes, “Why are there protests in Hong Kong? All the context you need”, *BBC News*, 21<sup>st</sup> May 2020 <https://www.bbc.co.uk/news/world-asia-china-48607723> [accessed 28/05/24].
- 59 James Pomfret *et al.*, “New Hong Kong security law comes into force amid fears for freedoms”, *Reuters*, 23<sup>rd</sup> March 2024 <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/new-hong-kong-national-security-law-comes-into-force-amid-international-2024-03-22/>; “Sacrament of Confession under threat in Hong Kong from Chinese security law”, *The Catholic Herald*, 13<sup>th</sup> March 2024 <https://catholicherald.co.uk/sacrament-of-confession-under-threat-in-hong-kong-due-to-new-chinese-security-law> [both links accessed 28/05/24].
- 60 “China”, *US State Dept 2023 Report on International Religious Freedom* <https://www.state.gov/reports/2023-report-on-international-religious-freedom/china/> [accessed 01/07/24].
- 61 “Bishop Shao of Wenzhou arrested again”, *op. cit.*
- 62 “Sacrament of Confession under threat in Hong Kong from Chinese security law”, *op. cit.*; “Sixteen international experts express “profound and grave concerns” about looming threat to religious freedom and Sacrament of Penance in Hong Kong”, *Freedom House*, 13<sup>th</sup> March 2024 <https://freedomhouse.org/article/sixteen-international-experts-express-profound-and-grave-concerns-about-looming-threat> [accessed 28/05/24].
- 63 Chan Ho-him and William Langley, “Catholic Church reassures Hong Kong flock over secrecy of confession despite security law”, *Financial Times*, 15<sup>th</sup> March 2024 <https://www.ft.com/content/51dd903d-eac0-41c2-a07b-f97d86e692df> [accessed 03/07/24].
- 64 “New Hong Kong security law comes into force amid fears for freedoms”, *op. cit.*
- 65 “The Catholic Diocese of Hong Kong has the following response to the recent social concern over Confession (Sacrament of Reconciliation)”, *Sunday Examiner*, 15<sup>th</sup> March 2024 <https://www.examiner.org.hk/2024/03/15/the-catholic-diocese-of-hong-kong-has-the-following-response-to-the-recent-social-concern-over-confession-sacrament-of-reconciliation/news/hongkong/> [accessed 01/07/2024].
- 66 “Chinese Christian jailed for distributing Bibles ‘illegally’”, *UCA News*, 29<sup>th</sup> April 2024 <https://www.ucanews.com/news/chinese-christian-jailed-for-distributing-bibles-illegally/104939> [accessed 28/05/24].
- 67 “Country Update: Egypt”, *USCIRF*, May 2023 <https://www.uscifr.gov/sites/default/files/2023-08/2023%20Egypt%20Country%20Update.pdf> [accessed 29/04/24].
- 68 John Pontifex, John Newton and Fionn Shiner, *Hear Her Cries: The kidnapping, forced conversion and sexual victimisation of Christian women and girls* (London: ACN (UK), 2021), pp. 12f.
- 69 Tim Dustin “Persecuted Christian in Egypt kidnapped”, *Global Christian Relief*, 18<sup>th</sup> May 2023 <https://globalchristianrelief.org/christian-persecution/stories/persecuted-christian-in-egypt-kidnapped/> [accessed 17/07/24].
- 70 Rimón Rawy, “Minya Khayari village Copts attacked on suspicion of building church”, *Watani*, 7<sup>th</sup> September 2023 <https://en.wataninet.com/coptic-affairs-coptic-affairs/sectarian/minya-khayari-village-copts-attacked-on-suspicion-of-building-church/42392/> [accessed 26/04/24].
- 71 Giris and Tim Dustin, “Persecuted Christian from Egypt kidnapped”, *Global Christian Relief*, 15<sup>th</sup> December 2022 <https://globalchristianrelief.org/christian-persecution/stories/persecuted-christian-from-egypt-kidnapped/> [accessed 12/03/24].
- 72 Nabila El-Gaafary, “Muslim extremists reportedly burn down Christian homes in southern Egypt”, *The New Arab*, 27<sup>th</sup> April 2024 <https://www.newarab.com/news/extremists-set-fire-christian-homes-southern-egypt> [accessed 30/04/24]; “Extremists attack Church construction site in Upper Egypt”, *CSW*, 30<sup>th</sup> April 2024.
- 73 ACN, “Eritrea”, *Religious Freedom in the World Report 2023*, *op. cit.*
- 74 *Ibid.*
- 75 “Eritrea”, *USCIRF 2024 Annual Report*, *op. cit.*
- 76 ACN, “Eritrea”, *Religious Freedom in the World Report 2023*, *op. cit.*
- 77 Fredrick Nzili, “Eritrean government rounds up teens from church service”, *CruX*, 8<sup>th</sup> September 2022 <https://cruXnow.com/church-in-africa/2022/09/eritrean-government-rounds-up-teens-from-church-service> [accessed 28/05/24].
- 78 “Eritrea”, *USCIRF 2024 Annual Report*, *op. cit.*; ACN, “Eritrea”, *Religious Freedom in the World Report 2023*, *op. cit.*
- 79 “Eritrea”, *Human Rights Watch World Report 2024*, 11<sup>th</sup> January 2024 <https://www.hrw.org/world-report/2024/country-chapters/eritrea> [accessed 28/05/24].
- 80 “Eritrea – 200+ arrested, including children”, *Release International*, 3<sup>rd</sup> July 2024 <https://releaseinternational.org/eritrea-200-arrested-including-children> [accessed 08/07/24].
- 81 “Eritrea: Events of 2023”, *Human Rights Watch World Report 2024* <https://www.hrw.org/world-report/2024/country-chapters/eritrea> [accessed 30/08/24].
- 82 *Ibid.*
- 83 “Eritrea – 200+ arrested”, *Release International*, *op. cit.*
- 84 “Eritrea”, *USCIRF 2024 Annual Report*, *op. cit.*; *Release International*, “Eritrea arrests 103 Christians”, 24<sup>th</sup> April 2023 <https://releaseinternational.org/eritrea-arrests-103-christians> [accessed 28/05/24].
- 85 “Eritrea”, *USCIRF 2023 Annual Report*, *op. cit.*
- 86 “Eritrea”, *US State Dept 2022 Report on International Religious Freedom* <https://www.state.gov/reports/2022-country-reports-on-human-rights-practices/eritrea> [accessed 28/05/24].
- 87 “Eritrea”, *US State Dept 2022 Report*, *op. cit.*; “Eritrean Authorities Seize Control of Catholic-Owned School, Set to Take Over Another”, *ACI Africa*, 28<sup>th</sup> August 2022 <https://www.aciafrica.org/news/6556/eritrean-authorities-seize-control-of-catholic-owned-school-set-to-take-over-another> [accessed 28/05/24].
- 88 “Eritrean government rounds up teens from church service”, *op. cit.*
- 89 “More Christians arrested in Eritrea”, *Christian Today*, 31<sup>st</sup> January 2023 <https://www.christiantoday.com/article/more-christians-arrested-in-eritrea/139774.htm>; “Eritrea”, *Human Rights Watch World Report 2024*, *op. cit.*
- 90 “Eritrea – More arrests, some Christians freed”, *Release International*, 22<sup>nd</sup> March 2023 <https://releaseinternational.org/eritrea-more-arrests-some-christians-freed> [accessed 28/05/24].
- 91 “Eritrea arrests 103 Christians”, *op. cit.*
- 92 “At least 30 Christians arrested in Eritrea as police raid baby’s first birthday party”, *Open Doors*, 25<sup>th</sup> January 2024 <https://www.opendoorsuk.org/news/latest-news/eritrea-arrests-christians> [accessed 28/05/24].
- 93 Shireen Bhatia, “UCF reports massive surge in violence against Christians in India”, *Christian Today*, 15<sup>th</sup> January 2024 <https://www.christiantoday.co.in/news/ucf-reports-massive-surge-in-violence-against-christians-in-india.html> [accessed 26/06/24].
- 94 “United Christian Forum: Average two Christians attacked in India every day”, *CJP (Citizens for Justice and Peace)*, 15<sup>th</sup> December 2023 <https://cjp.org.in/united-christian-forum-average-two-christians-attacked-in-india-every-day/> [accessed 21/03/24].
- 95 “Sharp Increase in Violence Against Christians in 2024”, *United Christian Forum*, 21<sup>st</sup> March 2024 <https://acn-canada.org/wp-content/uploads/2024/03/Sharp-increase-in-violence-against-Christians-in-2024-1.pdf> [accessed 26/06/24].
- 96 Luke Coppen “Indian bishop denied bail in alleged conversion case”, *The Pillar*, 6<sup>th</sup> June 2023 <https://www.pillaratholic.com/p/indian-bishop-denied-bail-in-alleged> [accessed 21/03/24].
- 97 *USCIRF 2024 Annual Report*, p. 50.
- 98 Despite initial resistance to the idea that there was a religious dimension, it became more widely accepted. David Cameron told the House of Lords on Tuesday 16<sup>th</sup> April: “It is right to say that we should not downplay the religious aspects of some of the strife. Yes, sometimes it is communal, tribal or ethnic, but in many cases there is a clear religious part of it... There is a clear religious dimension.” See “There is a clear religious part to strife in Manipur: UK ex-PM Davis Cameron”, *Times of India*, 18<sup>th</sup> April 2024 [http://timesofindia.indiatimes.com/articleshow/109382337.cms?utm\\_source=contentofinterest&utm\\_medium=text&utm\\_campaign=cppst](http://timesofindia.indiatimes.com/articleshow/109382337.cms?utm_source=contentofinterest&utm_medium=text&utm_campaign=cppst) [accessed 22/04/24].
- 99 Makepeace Sithou and Greeshma Kuthar, “Meitei Christians in India’s Manipur Face Broad Attacks”, *New Lines*, 27<sup>th</sup> December 2023 <https://newlinesmag.com/reportage/meitei-christians-in-indias-manipur-face-broad-attacks/> [accessed 24/05/2024].
- 100 “Hindu nationalists go after another Christian orphanage in Madhya Pradesh”, *Anglican Ink*, 25<sup>th</sup> September 2023 <https://anglican.ink/2023/09/25/hindu-nationalists-go-after-another-christian-orphanage-in-madhya-pradesh/> [accessed 21/03/24].
- 101 “India: Christian families being denied right to bury their dead”, *Christian Post*, 27<sup>th</sup> November 2023 <https://www.christianpost.com/news/india-christian-families-being-denied-right-to-bury-their-dead.html> [accessed 21/03/24].
- 102 “Telangana: Mob chanting Jai Shri Ram attacks Dalit Christian church, several injured”, *The News Minute*, 15<sup>th</sup> February 2024 <https://www.thenewsminute.com/telangana/telangana-mob-chanting-jai-shri-ram-attacks-dalit-christian-church-several-injured> [accessed 21/03/24].
- 103 “Relatives Kill Christian Woman with Axe Blows, Stones in India”, *Morning Star News*, 4<sup>th</sup> July 2024 <https://morningstarnews.org/2024/07/relatives-kill-christian-woman-with-axe-blows-stones-in-india/>; Nirmala Carvalho, “Christian woman brutally murdered in India”, *CruX*, 6<sup>th</sup> July 2024 <https://cruXnow.com/>



- church-in-asia/2024/07/christian-woman-brutally-murdered-in-india [Both sites accessed 11/07/24].
- 104 "Iran", *US State Dept 2023 Report on International Religious Freedom*, p. 26 <https://www.uscifr.gov/sites/default/files/2024-01/AR%202023.pdf> [accessed 06/05/24].
- 105 "Iran", *USCIRF 2024 Annual Report*, p32 <https://www.uscifr.gov/sites/default/files/2024-05/2024%20Annual%20Report.pdf> [accessed 6<sup>th</sup> May 2024].
- 106 "Faceless Victims: Rights Violations Against Christians in Iran", *Article 18* <https://articleeighteen.com/reports/14516/> [accessed 06/05/24].
- 107 *Ibid.*
- 108 Lisa Zengarini, 'Iran: harassment against Iranian Christians increasing', *Vatican News*, 28<sup>th</sup> February 2023 <https://www.vaticannews.va/en/church/news/2023-02/iran-harassment-against-iranian-christians-increasing.html> [accessed 06/05/24].
- 109 Lipika Pelham, "Mahsa Amini: Iran responsible for 'physical violence' leading to death, UN says", *BBC News*, 8<sup>th</sup> March 2024 <https://www.bbc.co.uk/news/world-middle-east-68511112> [accessed 06/05/24].
- 110 "Iran" *US State Dept 2022 Report on International Religious Freedom* <https://www.state.gov/reports/2022-report-on-international-religious-freedom/iran/> [accessed 06/05/24].
- 111 Open Doors, "Iran", *World Watch List 2024* <https://www.opendoorsuk.org/persecution/world-watch-list/iran/> [accessed 06/05/24].
- 112 Lisa Zengarini, "Iran: harassment against Iranian Christians increasing", *op. cit.*
- 113 "Iran", *World Watch List 2024, op. cit.*
- 114 "Faceless Victims: Rights Violations Against Christians in Iran", *op. cit.*
- 115 Pat Ashworth, "Christians in Iran under pressure, COI report says", *Church Times*, 14<sup>th</sup> October 2022 <https://www.churchtimes.co.uk/articles/2022/14-october/news/world/christians-in-iran-under-pressure-coi-report-says> [accessed 06/05/24].
- 116 "Appeal Court Sentences Three Christian Citizens to Imprisonment, Fines and Social Deprivation", *Human Rights Activists News Agency*, 18<sup>th</sup> August 2022 <https://www.hra-news.org/2022/hranews/a-36545/> [accessed 06/05/24].
- 117 "Christian convert still in custody after Christmas Eve arrest", *Article 18*, 3<sup>rd</sup> January 2024 <https://articleeighteen.com/news/14302/> [accessed 06/05/24].
- 118 "Easter om Oram: convert asylum seeker sentenced to two years after returning home", *Asia News*, 30<sup>th</sup> March 2024 <https://www.asianews.it/news-en/Easter-in-Iran:-convert-asylum-seeker-sentenced-to-two-years-after-returning-home-60447.html> [accessed 06/05/24].
- 119 "Christian prisoner of conscience denied medical care", *Article 18*, 23<sup>rd</sup> April 2024 <https://articleeighteen.com/news/14752/> [accessed 06/05/24].
- 120 "Country Update: Iraq", *USCIRF*, September 2023 <https://www.uscifr.gov/sites/default/files/2023-09/2023%20Iraq%20Country%20Update%20Final.pdf> [accessed 09/04/24].
- 121 *Ibid.*
- 122 ACN, "Iraq", *Religious Freedom in the World Report 2023* <https://acninternational.org/religiousfreedomreport/reports/country/2023/iraq> [accessed 03/05/24].
- 123 "Freedom in the World 2023 - Iraq", *Freedom House*, February 2024 <https://freedomhouse.org/country/iraq/freedom-world/2023> [accessed 03/05/24].
- 124 *Ibid.*
- 125 "Nineveh Plains Christians Defend Against the Babiluyoun Militia", *Washington Institute*, 16<sup>th</sup> March 2023 <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/nineveh-plains-christians-defend-against-babiluyoun-militia> [accessed 02/05/24].
- 126 "Country Update: Iraq", *USCIRF*, September 2023 <https://www.uscifr.gov/sites/default/files/2023-09/2023%20Iraq%20Country%20Update%20Final.pdf> [accessed 20/06/24].
- 127 Amy Balog, "Cardinal to leave Baghdad after presidential decree", *ACN (UK) News*, 17<sup>th</sup> July 2023 <https://acnuk.org/news/iraq-cardinal-to-leave-baghdad-after-presidential-decree/> [accessed 03/05/24].
- 128 Patrick Hudson, "Sako returns to Baghdad after 'painful' nine-month exile", *The Tablet*, 15<sup>th</sup> April 2024 <https://www.thetablet.co.uk/news/18581/sako-returns-to-baghdad-after-painful-nine-month-exile> and "Sako receives Iraqi government decree of 'recognition' as patriarch", *The Tablet*, 19<sup>th</sup> June 2024 <https://www.thetablet.co.uk/news/18898/sako-receives-iraqi-government-decree-of-recognition-as-patriarch-> [both pages accessed 25/07/24].
- 129 "Christians in Iraq share their struggles during Ramadan", *Open Doors*, 5<sup>th</sup> April 2024 <https://www.opendoorsuk.org/news/latest-news/iraq-ramadan/> [accessed 17/04/24].
- 130 "Iraq: Turkish bombardment near Christian village damages church, terrifying villagers", *HyeTert*, May 2021 <https://hyetert.org/2021/05/28/iraq-turkish-bombardment-near-christian-village-damages-church-terrifying-villagers/> [accessed 02/07/24].
- 131 "Turkey Bombs Assyrian Village in North Iraq" *AINA*, June 2024 <http://www.aina.org/news/20240630112846.htm> [accessed 02/07/24].
- 132 *Ibid.*
- 133 Tom Gould, "Islamic State Mozambique's war on the church", *Zitamar News*, 22<sup>nd</sup> March 2024 <https://www.zitamar.com/islamic-state-mozambiques-war-on-the-church/> [accessed 17/04/2024].
- 134 "Aumenta 'o tom do radicalismo religioso dos terroristas' em Cabo Delgado", *Integrity*, 12<sup>th</sup> February 2024 <https://integritymagazine.com.mz/arquivos/22670> [accessed 17/04/2024].
- 135 Fionn Shiner, Paulo Aido and Maria Lozano, "Nun murdered during deadly attack on Church", *ACN (UK) News*, 8<sup>th</sup> September 2022 <https://acnuk.org/news/nun-murdered-during-deadly-attack-on-church/> [accessed 17/04/2024].
- 136 John Pontifex and Paulo Aido, "ISIS takes responsibility for deadly New year attacks" *ACN (UK) News*, 9<sup>th</sup> January 2024 <https://acnuk.org/news/mozambique-isis-takes-responsibility-for-deadly-new-year-attacks/> [accessed 17/04/2024].
- 137 "Cabo Delgado Insurgency Rebounds, Foiling Drawdown Plans", *ADF*, 12<sup>th</sup> March <https://adf-magazine.com/2024/03/cabo-delgado-insurgency-rebounds-foiling-drawdown-plans/> [accessed 17/04/2024].
- 138 "Nun murdered during deadly attack on Church", *op. cit.*; Fionn Shiner "Terrorists slit the throats of three Christians", *ACN (UK) News*, 5<sup>th</sup> October 2022 <https://acnuk.org/news/mozambique-terrorists-slit-the-throats-of-three-christians/>; John Newton and Paulo Aido, "ISIS takes responsibility for deadly New year attacks" *ACN (UK) News*, 9<sup>th</sup> January 2024 <https://acnuk.org/news/mozambique-isis-takes-responsibility-for-deadly-new-year-attacks/> [all sites accessed 17/04/2024].
- 139 Amy Balog, "Church promoting interfaith dialogue in conflict zone", *ACN (UK) News*, 13<sup>th</sup> June 2023 <https://acnuk.org/news/mozambique-church-promoting-interfaith-dialogue-in-conflict-zone/> [accessed 17/04/2024].
- 140 Amy Balog, "Hunger, thirst and disease will soon follow", *ACN (UK) News*, 27<sup>th</sup> February 2024 <https://acnuk.org/news/mozambique-hunger-thirst-and-disease-will-soon-follow/> [accessed 17/04/2024].
- 141 "Nicaragua", *USCIRF 2024 Annual Report*, p. 34 <https://www.uscifr.gov/sites/default/files/2024-05/2024%20Annual%20Report.pdf> [accessed 29/05/24].
- 142 *Ibid.*
- 143 "Hostile takeover: Tightening reins on freedom of religion or belief in Nicaragua", *CSW*, 13<sup>th</sup> February 2024 <https://www.csw.org.uk/2024/02/13/report/6164/article.htm> [accessed 29/05/24].
- 144 ACN, "Nicaragua", *Religious Freedom in the World Report 2023* <https://acninternational.org/religiousfreedomreport/reports/country/2023/nicaragua> [accessed 29/05/24].
- 145 "Nicaraguan dictator Ortega verbally attacks pope, calls Church 'the perfect dictatorship'", *CNA*, 29<sup>th</sup> September 2022 <https://www.catholicnewsagency.com/news/252422/nicaraguan-dictator-ortega-verbally-attacks-pope-calls-church-the-perfect-dictatorship> [accessed 29/05/24].
- 146 "Nicaragua", *USCIRF 2024 Annual Report*, p. 34, *op. cit.*; Filipe d'Avillez and Maria Lozano, "19 clerics released but concerns over lack of religious freedom remain", *ACN (UK) News*, 15<sup>th</sup> January 2024 <https://acnuk.org/news/nicaragua-19-clerics-released-but-concerns-over-lack-of-religious-freedom-remain> [accessed 29/05/24].
- 147 "Nicaragua's Catholic Church begins lent under surveillance and interrogation", *La Prensa*, 19<sup>th</sup> February 2024 <https://www.laprensani.com/2024/02/19/english/3281717-nicaraguas-catholic-church-begins-lent-under-surveillance-and-interrogation> [accessed 29/05/24].
- 148 "Nicaragua", *USCIRF 2024 Annual Report*, p. 34.
- 149 "Hostile takeover: Tightening reins on freedom of religion or belief in Nicaragua", *op. cit.*
- 150 *Ibid.*
- 151 "Nicaragua", *USCIRF 2024 Annual Report*, p. 34.
- 152 Eduardo Berdejo, "The last diplomat from the Vatican leaves Nicaragua", *Catholic News Agency*, 20<sup>th</sup> March 2023 <https://www.catholicnewsagency.com/news/253899/the-last-diplomat-from-the-vatican-leaves-nicaragua> [accessed 29/05/24].
- 153 "Nicaragua", *USCIRF 2024 Annual Report*, p. 34.
- 154 Fionn Shiner and Maria Lozano, "'The Church is being silenced'", *ACN (UK) News*, 25<sup>th</sup> August 2022 <https://acnuk.org/news/nicaragua-the-church-is-being-silenced> [accessed 29/05/24].
- 155 "Nicaragua", *USCIRF 2024 Annual Report*, p. 34.
- 156 Christian Solidarity Worldwide, "Hostile takeover: Tightening reins on freedom of religion or belief in Nicaragua", 2024, *op. cit.*
- 157 Simon Caldwell, "Twelve Nicaraguan priests flown to Rome after Ortega demands their exile", *The Catholic Herald*, 20<sup>th</sup> October 2023 <https://catholicherald.co.uk/twelve-nicaraguan-priests-flown-to-rome-after-ortega-demands-their-exile> [accessed 29/05/24].
- 158 Filipe d'Avillez and Maria Lozano, "19 clerics released but concerns over lack of religious freedom remain", *op. cit.*
- 159 Institute for Economics and Peace, *Global Terrorism Index 2024* <https://www.economicsandpeace.org/wp-content/uploads/2024/02/GTI-2024-web-290224.pdf> [accessed 29/05/24].
- 160 ACN, "Nigeria", *Religious Freedom in the World Report 2023* <https://acninternational.org/religiousfreedomreport/reports/country/2023/nigeria>; "Nigeria", *USCIRF 2024 Annual Report*, p. 36 <https://www.uscifr.gov/sites/default/files/2024-05/2024%20Annual%20Report.pdf> [both sites accessed 29/05/24].
- 161 "Almost 6,000 Boko Haram fighters have surrendered, Nigerian army says", *Reuters*, 2<sup>nd</sup> September 2021 <https://www.reuters.com/world/africa/almost-6000-boko-haram-fighters-have-surrendered-nigerian-army-says-2021-09-02> [accessed 28/06/24].
- 162 ACN, "Nigeria", *Religious Freedom in the World Report 2023, op. cit.*
- 163 *Ibid.*; "Nigeria", *USCIRF 2024 Annual Report, op. cit.*; Amy Balog, "Friend of murdered priest pays heartfelt tribute", *ACN (UK) News*, 24<sup>th</sup> July 2023; <https://acnuk.org/news/uk-nigeria-friend-of-murdered-priest-pays-heartfelt-tribute>; Maria Lozano and John Newton, "Nigerian seminarian burnt to death by militants", *ACN (UK) News*, 8<sup>th</sup> September 2023 <https://acnuk.org/news/nigeria-nigerian-seminarian-burnt-to-death-by-militants>; "Kidnapping of priests remains rampant in Nigeria", *ACN (Intl)*, 13<sup>th</sup> November 2023 <https://>

- acninternational.org/kidnapping-of-priests-remains-rampant-in-nigeria [all links accessed 29/05/24].
- 164 Amy Balog, “No justice for 300 people massacred on Christmas Eve”, *ACN (UK) News*, 18<sup>th</sup> January 2024 <https://acnuk.org/news/nigeria-no-justice-for-300-people-massacred-on-christmas-eve> [accessed 29/05/24].
- 165 Daniel Beurthe, “Easter massacre – Extremists kill 10, including pregnant woman and unborn baby”, *ACN (UK) News*, 10<sup>th</sup> April 2024 <https://acnuk.org/news/nigeria-easter-massacre-extremists-kill-10-including-pregnant-woman-and-unborn-baby> [accessed 29/05/24].
- 166 ACN, “Nigeria”, *Religious Freedom in the World Report 2023*, *op. cit.*
- 167 “US confirms Boko Haram, bandits working together to blackmail Buhari regime”, *Vanguard*, 18<sup>th</sup> October 2021 <https://www.vanguardngr.com/2021/10/us-confirms-boko-haram-bandits-working-together-to-blackmail-buhari-regime/>; “Kidnapping: ISWAP, Boko Haram training bandits, says NIS”, *Punch*, 7<sup>th</sup> August 2001 <https://punchng.com/kidnapping-iswap-boko-haram-training-bandits-says-nis/>; “Gunmen Kill 34 in New Attack in Northwest Nigeria”, *The Defense Post*, 23<sup>rd</sup> March 2022 <https://www.thedefensepost.com/2022/03/23/gunmen-attack-northwest-nigeria/> [all sites accessed 29/05/24].
- 168 “Nigeria”, *USCIRF 2024 Annual Report*, p. 36; Balog, “No justice for 300 people massacred on Christmas Eve”, *op. cit.*; Amy Balog, “‘Heroic’ staff save pupils as gunmen attack Catholic school at night”, *ACN (UK) News*, 9<sup>th</sup> May 2024 <https://acnuk.org/news/nigeria-heroic-staff-save-pupils-as-gunmen-attack-catholic-school-at-night/>; Amy Balog, “Call for justice presented at 10 Downing Street”, *ACN (UK) News*, 6<sup>th</sup> June 2023 <https://acnuk.org/news/uk-and-nigeria-call-for-justice-presented-at-10-downing-street/>; Amy Balog, “Peer demands justice for Christians killed by extremists”, *ACN (UK) News*, 16<sup>th</sup> January <https://acnuk.org/news/uk-nigeria-peer-demands-justice-for-christians-killed-by-extremists/> [all sites accessed 29/05/24].
- 169 ACN, “Nigeria”, *Religious Freedom in the World Report 2023*, *op. cit.*
- 170 Balog, “No justice for 300 people massacred on Christmas Eve”, *op. cit.*; Balog, “‘Heroic’ staff save pupils as gunmen attack Catholic school at night”, *op. cit.*; Balog, “Call for justice presented at 10 Downing Street”, *op. cit.*; Balog, “Peer demands justice for Christians killed by extremists”, *op. cit.*
- 171 ACN, “Nigeria”, *Religious Freedom in the World Report 2023*, *op. cit.*; “Nigeria”, *USCIRF 2024 Annual Report*, p. 36; “Nigerian Catholics shocked by public admission of religious discrimination in Kaduna”, *ACN (Intl)*, 15<sup>th</sup> June 2023 <https://acninternational.org/admission-of-religious-discrimination-in-kaduna-nigeria/> [all links accessed 29/05/24].
- 172 ACN, “Nigeria”, *Religious Freedom in the World Report 2023*, *op. cit.*; “Nigeria”, *USCIRF 2024 Annual Report*, p. 36.
- 173 Filipe d’Avillez and John Pontifex, “Priest burnt to death in presbytery”, *ACN (UK) News*, 16<sup>th</sup> January 2023 <https://acnuk.org/news/nigeria-priest-burnt-to-death-in-presbytery/> [accessed 29/05/24].
- 174 Filipe d’Avillez and John Pontifex, “Good Friday turns black”, *ACN (UK) News*, 11<sup>th</sup> April 2023 <https://acnuk.org/news/good-friday-turns-black/> [accessed 29/05/24].
- 175 Amy Balog, “Friend of murdered priest pays heartfelt tribute”, *ACN (UK) News*, 24<sup>th</sup> July 2023 <https://acnuk.org/news/uk-nigeria-friend-of-murdered-priest-pays-heartfelt-tribute/> [accessed 29/05/24].
- 176 Balog, “No justice for 300 people massacred on Christmas Eve”, *op. cit.*
- 177 “Easter massacre – Extremists kill 10, including pregnant woman and unborn baby”, *op. cit.*
- 178 Daniel Beurthe, “29 dead as militants strike Christian communities yet again”, *ACN (UK) News*, 18<sup>th</sup> April 2024 <https://acnuk.org/news/nigeria-29-dead-as-militants-strike-christian-communities-yet-again/> [accessed 29/05/24].
- 179 “The Successor Theory of North Korea”, *Kinu*, July 2004 <https://repo.kinu.or.kr/handle/2015.oak/744> [accessed 09/04/24].
- 180 ACN, “North Korea”, *Religious Freedom in the World Report 2023* <https://acninternational.org/religiousfreedomreport/reports/country/2023/north-korea/> [accessed 06/07/24].
- 181 “North Korea Overview”, *Release International* <https://releaseinternational.org/country/north-korea/> [accessed 13/05/24].
- 182 *Ibid.*
- 183 “North Korea arrests 5 Christians during underground church service”, *RFA*, 28<sup>th</sup> May 2023 <https://www.rfa.org/english/news/korea/church-05262023115519.html> [accessed 02/05/24].
- 184 “North Korea: Two-year-old sent to life imprisonment after Bible found in parents’ possession”, *Economic Times*, May 2023 <https://economictimes.indiatimes.com/news/new-updates/north-korea-two-year-old-sent-to-life-imprisonment-after-bible-found-in-parents-possession/articleshow/100552634.cms?from=mdr> [accessed 20/05/24].
- 185 “Democratic People’s Republic of Korea (DPRK)”, *US State Dept 2022 Report on International Religious Freedom* <https://www.state.gov/reports/2022-report-on-international-religious-freedom/north-korea/> [accessed 20/05/24].
- 186 “Repatriated N. Korean defectors who interacted with Christians sent to political prison camps”, *Daily NK*, 24<sup>th</sup> April 2024 <https://www.dailynk.com/english/repatriated-north-korean-defectors-interacted-christians-sent-political-prison-camps/> [accessed 03/06/24].
- 187 *USCIRF 2024 Annual Report* [https://www.uscifr.gov/sites/default/files/2024-05/2024 Annual Report.pdf](https://www.uscifr.gov/sites/default/files/2024-05/2024%20Annual%20Report.pdf) [accessed 02/05/24].
- 188 John Pontifex, “Parishioners gather for Mass outside their torched church”, *ACN (UK) News*, 22<sup>nd</sup> August 2023 <https://acnuk.org/news/pakistan-parishioners-gather-for-mass-outside-their-torched-church/> [accessed 05/05/24].
- 189 John Pontifex, “Bishop praises Supreme Court’s commitment to justice for Jaranwala victims”, *ACN (UK) News*, 21<sup>st</sup> February 2024 <https://acnuk.org/news/pakistan-bishop-praises-supreme-courts-commitment-to-justice-for-jaranwala-victims/> [accessed 05/05/24].
- 190 “Pakistan”, *USCIRF 2024 Annual Report*, p. 40 [https://www.uscifr.gov/sites/default/files/2024-05/2024 Annual Report.pdf](https://www.uscifr.gov/sites/default/files/2024-05/2024%20Annual%20Report.pdf) [accessed 05/05/24].
- 191 “Pakistan: UN experts urge action on coerced religious conversions, forced and child marriage”, *United Nations Human Rights – Office of the High Commissioner*, 16<sup>th</sup> January 2023 <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2023/01/pakistan-un-experts-urge-action-coerced-religious-conversions-forced-and> [accessed 05/05/24].
- 192 Nadir Guramani, “Senate passes bill to ramp up punishment for blasphemy to at least 10 years”, *Dawn*, 8<sup>th</sup> August 2023 <https://www.dawn.com/news/1769073> [accessed 03/05/24].
- 193 Centre for Social Justice, *Human Rights Observer*, March 2023, pp. 6-12 [https://csjpk.org/pdf/Human\\_Rights\\_Observer\\_2023.pdf](https://csjpk.org/pdf/Human_Rights_Observer_2023.pdf) [accessed 03/05/24].
- 194 “Islamic studies no longer compulsory for non-Muslim students”, *Agenzia Fides*, 23<sup>rd</sup> January 2024 [https://fides.org/en/news/74639-ASIA\\_PAKISTAN\\_Islamic\\_studies\\_no\\_longer\\_compulsory\\_for\\_non\\_Muslim\\_students](https://fides.org/en/news/74639-ASIA_PAKISTAN_Islamic_studies_no_longer_compulsory_for_non_Muslim_students) [accessed 05/05/24].
- 195 “Content against minorities in textbooks increased: report”, *Dawn*, 31<sup>st</sup> March 2023 <https://www.dawn.com/news/1745036> [accessed 05/05/24].
- 196 “In Pakistan Christians are ‘the poorest of the poor’”, *ACN (Intl)*, 11<sup>th</sup> November 2021 <https://acninternational.org/in-pakistan-christians-are-the-poorest-of-the-poor/> [both sites accessed 05/07/24].
- 197 Catholic Church, Faisalabad.
- 198 “Pakistan: UN experts urge action on coerced religious conversions, forced and child marriage”, *United Nations Human Rights – Office of the High Commissioner*, 16<sup>th</sup> January 2023 <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2023/01/pakistan-un-experts-urge-action-coerced-religious-conversions-forced-and> [accessed 05/05/24].
- 199 John Pontifex, “Parishioners gather for Mass outside their torched church”, *ACN (UK) News*, 22<sup>nd</sup> August 2023 <https://acnuk.org/news/pakistan-parishioners-gather-for-mass-outside-their-torched-church/> [accessed 05/05/24]; *Persecuted Yet Again*, *op. cit.*
- 200 “Church fire dampens Easter celebrations in Pakistan”, *UCA News*, 1<sup>st</sup> April 2024 <https://www.ucanews.com/news/church-fire-dampens-easter-celebrations-in-pakistan/104629> [accessed 05/05/24].
- 201 John Newton, “Blasphemy victim dies in hospital”, *ACN (UK) News*, 3<sup>rd</sup> June 2024 <https://acnuk.org/news/news-briefing-blasphemy-victim-dies-in-hospital/>; Amy Balog, “Police accuse brutally assaulted man of blasphemy”, *ACN (UK) News*, 28<sup>th</sup> May 2024 <https://acnuk.org/news/pakistan-police-accuse-brutally-assaulted-christian-man-of-blasphemy/> [accessed 04/07/24].
- 202 ACN, “Saudi Arabia”, *Religious Freedom in the World Report 2023* <https://acninternational.org/religiousfreedomreport/reports/country/2023/saudi-arabia/> [accessed 06/07/24].
- 203 *Ibid.*
- 204 Open Doors, “Saudi Arabia”, *World Watch List 2024*, p. 29 <https://www.opendoorsus.org/en-US/persecution/countries/> [accessed 29/05/24].
- 205 ACN, “Saudi Arabia”, *Religious Freedom in the World Report 2023*, *op. cit.*
- 206 “Saudi Textbooks 2022-23”, *Institute for Monitoring Peace and Cultural Tolerance in School Education*, May 2023 <https://www.impact-se.org/wp-content/uploads/Updated-Review-Saudi-Textbooks-2022-23.pdf> [accessed 30/05/24].
- 207 “Jubilee opens today for Arab Christians killed 1,500 years ago”, *Aleteia*, 24<sup>th</sup> October 2023 <https://aleteia.org/2023/10/24/jubilee-opens-today-for-arab-christians-killed-1500-years-ago/> [accessed 15/05/24].
- 208 Open Doors, *World Watch List 2024* <https://media.opendoorsuk.org/document/pdf/2024-Advocacy-Report.pdf> [accessed 15/05/24].
- 209 *USCIRF 2024 Annual Report*, [uscifr.gov/sites/default/files/2024-05/2024 Annual Report.pdf](https://www.uscifr.gov/sites/default/files/2024-05/2024%20Annual%20Report.pdf) [accessed 02/05/24].
- 210 ACN Church sources in Sudan.
- 211 *Ibid.*
- 212 “Rapid Support Forces occupy cathedrals in Sudan capital”, *Dabanda*, 17<sup>th</sup> May 2023 <https://www.dabangasudan.org/en/all-news/article/rapid-support-forces-occupy-two-cathedrals-in-sudan-capital> [accessed 13/04/24].
- 213 Open Doors, “Sudan”, *World Watch List 2024* <https://www.opendoorsuk.org/persecution/world-watch-list/sudan/> [accessed 13/04/24].
- 214 Mohamed Osman, “Sudan Conflict Fuels World’s Largest Internal Displacement”, *Human Rights Watch*, 31<sup>st</sup> January 2024 <https://www.hrw.org/news/2024/01/31/sudan-conflict-fuels-worlds-largest-internal-displacement> [accessed 13/04/24].
- 215 “World’s worst displacement crisis: Record numbers of children seek life-saving care in Sudan”, *UNICEF*, 9<sup>th</sup> February 2024 <https://www.unicef.ch/en/current/news/2024-02-09/world-s-worst-displacement-crisis-record-numbers-children-seek-life-saving> [accessed 17/07/24].
- 216 Amélie Berthelin, “Sudan: One year of war has left the country without any seminarians”, *ACN (Intl) News*, 11<sup>th</sup> April 2024 <https://acninternational.org/sudan-one-year-of-war-has-left-the-country-without-any-seminarians/> [accessed 13/04/24].
- 217 ACN Church sources in Sudan.
- 218 “Christian Buildings Targeted in Military Conflict in Sudan”, *Morning Star*

- News, 25<sup>th</sup> November 2023 <https://morningstarnews.org/2023/11/christian-buildings-targeted-in-military-conflict-in-sudan/> [accessed 13/04/24].
- 219 ACN, "Sudan", *Religious Freedom in the World 2023 Report* <https://acninternational.org/religiousfreedomreport/reports/country/2023/sudan> [accessed 13/04/24].
- 220 Becca Coon, "Sudan Progresses Toward Religious Liberty", *Decision Magazine*, 31<sup>st</sup> December 2019 <https://decisionmagazine.com/sudan-progresses-toward-religious-liberty> [accessed 13/04/24].
- 221 ACN, "Sudan", *Religious Freedom in the World 2023 Report*, op. cit.
- 222 Kelsey Zorzi and Sean Nelson, 'Sudanese couple on trial after conversion to Christianity', *ADF International* <https://adfinternational.org/cases/sudan> [accessed 06/05/24].
- 223 "Sudan", *US State Dept 2023 Report on International Religious Freedom* <https://www.state.gov/reports/2022-report-on-international-religious-freedom/sudan/> [accessed 19/09/24].
- 224 "Sudan war: church attacked, mosques bombed, and more hospitals raided", *Dobanga*, 15<sup>th</sup> May 2023 <https://www.dabangasudan.org/en/all-news/article/sudan-war-church-attacked-mosques-bombed-and-more-hospitals-raided> [accessed 06/05/24].
- 225 "Christian Buildings Targeted in Military Conflict in Sudan", *Morning Star News*, 6<sup>th</sup> November 2023 <https://morningstarnews.org/2023/11/christian-buildings-targeted-in-military-conflict-in-sudan/> [accessed 13/04/24].
- 226 ACN Church sources in Sudan.
- 227 John Newton, "Mass emigration threatening Christian future in Syria", *ACN (UK) News*, 15<sup>th</sup> March 2024 <https://acnuk.org/news/syria-mass-emigration/> [accessed 10/05/24].
- 228 "Don't Forget About the Persecuted Christians of Iraq and Syria – Opinion", *Newsweek*, 30<sup>th</sup> January 2024 <https://www.newsweek.com/dont-forget-about-persecuted-christians-iraq-syria-opinion-1864499> [accessed 06/05/24].
- 229 ACN sources.
- 230 Amy Balog, "Mass exodus threatens the future of Christianity", *ACN (UK) News*, 20<sup>th</sup> September 2023 <https://acnuk.org/news/syria-lebanon-christians-leaving-threatening-future-of-church/> [accessed 06/05/24].
- 231 "Christians in Syria's Idlib hold major Mass", *Al-Monitor*, 4<sup>th</sup> September 2022 <https://www.al-monitor.com/originals/2022/09/christians-syrias-idlib-hold-major-mass> [accessed 06/05/24].
- 232 "Hayat Tahrir al-Sham converts more Christian property in Idlib into mosques and headquarters", *SyriacPress*, 14<sup>th</sup> January 2021 <https://syriacpress.com/blog/2021/01/14/syria-hayat-tahrir-al-sham-converts-more-christian-property-in-edleb-into-mosques-and-headquarters/> [accessed 06/05/24].
- 233 ACN sources.
- 234 "Syria", *USCIRF 2023 Annual Report* <https://www.uscirf.gov/sites/default/files/2023-05/Syria.pdf> [accessed 17/07/24].
- 235 ACN sources.
- 236 Sirwan Kajjo, "Christians Concerned About Turkish Attacks in Northeast Syria", *Voice of America*, 16<sup>th</sup> September 2021 <https://www.voanews.com/a/6227751.html> [accessed 06/05/24].
- 237 ACN sources.
- 238 "Factsheet – Religious Freedom in Syria", *USCIRF*, November 2022 <https://www.uscirf.gov/sites/default/files/2022-11/2022%20Factsheet%20-%20HTS-Syria.pdf> [accessed 06/05/24].
- 239 Patrizia Caiffa, "Card. Zenari (Nuncio): 'Syria has fallen out of the headlines. Forgotten by news media and by the international community'", *Sir*, 10<sup>th</sup> April 2024 <https://www.agensir.it/mondo/2024/04/10/card-zenari-nuncio-syria-has-fallen-out-of-the-headlines-forgotten-by-news-media-and-by-the-international-community/> [accessed 23/04/24].
- 240 "Idlib's Christians Disenfranchised Until Their Church Bells Ring Again", *Syrians for Truth and Justice*, 27<sup>th</sup> December 2022 <https://stj-sy.org/en/idlibs-christians-disenfranchised-until-their-church-bells-ring-again/>; Khaled Al-Khateb, "Christians in Syria's Idlib hold major Mass", *Al Monitor*, 4<sup>th</sup> September 2022 <https://www.al-monitor.com/originals/2022/09/christians-syrias-idlib-hold-major-mass> [accessed 23/04/24].
- 241 "Hassaké: Syrian Christians and Christmas in the shadow of a Turkish threat", *Asia News*, 16<sup>th</sup> December 2022 <https://www.asianews.it/news-en/Hassaké-Syrian-Christians-and-Christmas-in-the-shadow-of-a-Turkish-threat-57334.html> [accessed 06/05/24].
- 242 "Christians in NE Syria protected, threats remain – report", *North Press Agency*, 11<sup>th</sup> March 2023 <https://npasyria.com/en/94551/> [accessed 06/05/24].
- 243 Lyse Mauvais, Solin Muhammed Amin, "'Strangers in our own homes': A warning Assyrian community holds on in northeastern Syria", *Syria Direct*, 21<sup>st</sup> March 2023 <https://syriadirect.org/strangers-in-our-own-homes-a-waning-assyrian-community-holds-on-in-northeastern-syria/> [accessed 06/05/24].
- 244 Amy Balog, "Mass exodus threatens the future of Christianity", *ACN (UK) News*, 20<sup>th</sup> September 2023 (<https://acnuk.org/news/syria-lebanon-christians-leaving-threatening-future-of-church/>) [accessed 06/05/24].
- 245 "Turkey's attacks threaten Christians in Syria – Syriac AANES official", *North Press Agency*, 28<sup>th</sup> November 2023 <https://npasyria.com/en/108101/> [accessed 22/04/24].
- 246 "UNESCO criticizes Ankara over conversion of Hagia Sophia, Chora Monastery", *Ekathimerini*, 23<sup>rd</sup> July 2011 <https://www.ekathimerini.com/news/1165097/unesco-criticises-ankara-about-conversion-of-hagia-sophia-chora-monastery/> [accessed 03/05/24].
- 247 "Turkey (Türkiye)", *US State Dept 2023 Report on International Religious Freedom* <https://www.state.gov/reports/2023-report-on-international-religious-freedom/turkey/> [accessed 03/07/24].
- 248 "50<sup>th</sup> Anniversary of the Closing of Halki Seminary", *USCIRF*, 29<sup>th</sup> July 2021 <https://www.state.gov/50th-anniversary-of-the-closing-of-halki-seminary/> [accessed 03/05/24].
- 249 Mehmet Algan, "Assyrian Christians increasingly move back to Turkey after more than 40 years", *Middle East Eye*, 23<sup>rd</sup> December 2023 <https://www.middleeasteye.net/news/assyrian-christians-increasingly-move-back-turkey-after-more-40-years> [accessed 18/04/24].
- 250 "91-year-old Syriac man killed in armed attack in southeast Turkey", *Stockholm Center for Freedom*, 8<sup>th</sup> November 2023 <https://stockholmcf.org/91-year-old-syriac-man-killed-in-armed-attack-in-southeast-turkey/> [accessed 07/05/24].
- 251 Orla Guerin and Lipika Pelham, "Istanbul church attack: Gunmen kill one person during Sunday morning mass", *BBC News (online)*, 28<sup>th</sup> January 2024 <https://www.bbc.co.uk/news/world-europe-68122404> [accessed 13/03/24].
- 252 "Scandalous order to schools in Turkey: banned from celebrating Christian holidays", *NewsAm*, 24<sup>th</sup> February 2024 <https://news.am/eng/news/809164.html> [accessed 13/03/24].
- 253 "Turkey Criticized for Failing to Protect Historic Church", *AINA*, 4<sup>th</sup> April 2024 <http://www.aina.org/news/20240402091405.htm> [accessed 08/04/24].
- 254 "Türkiye: former church to reopen as mosque", *Middle East Monitor*, 8<sup>th</sup> February 2024 <https://www.middleeastmonitor.com/20240208-turkiye-former-church-to-reopen-as-mosque/> [accessed 13/03/24]; "Turkey formally opens another former Byzantine-era church as a mosque", *AP*, 6<sup>th</sup> May 2023 <https://apnews.com/article/turkey-byzantine-chora-church-mosque-opening-erdogan-ba2dd54f892823d76bf1a25ef0d7ea20> [accessed 09/05/24].
- 255 Abdullah Bozkurt, "Turkish intelligence conducted surveillance on Protestants, profiled them as threats to national security", *Nordic Monitor*, 13<sup>th</sup> June 2023 <https://nordicmonitor.com/2024/06/turkish-intelligence-conducted-surveillance-on-protestants-profiled-them-as-threats-to-national-security/> [accessed 03/07/24].
- 256 *USCIRF 2024 Annual Report*, p. 51.
- 257 "Vietnam's New Religious Decree Further Burdens Local Churches", *Christianity Today*, 5<sup>th</sup> April 2024 <https://christianitytoday.com/news/2024/april/vietnam-religious-decree-liberty-church-christian.html> [accessed 19/04/24].
- 258 "Vietnamese police try to stamp out religious sect", *Radio Free Asia*, 15<sup>th</sup> July 2022 <https://www.rfa.org/english/news/vietnam/vietnamese-police-try-to-stamp-out-religious-sect-07152022012327.html> [accessed 07/05/24].
- 259 "An Hoa Parish Lodges Complaint As The Land It owned Pre-1975 Is Divided And Sold", *The Vietnamese*, 12<sup>th</sup> February 2022 <https://www.thevietnamese.org/2022/02/religion-bulletin-november-2021-an-hoa-parish-lodges-complaint-as-the-land-it-owned-pre-1975-is-divided-and-sold/> [accessed 30/05/22].
- 260 "Catholic volunteers do God's work for Covid patients in Vietnam", *UCA News*, 5<sup>th</sup> January 2022 <https://www.ucanews.com/news/catholic-volunteers-do-gods-work-for-covid-patients-in-vietnam/95602> [accessed 28/07/22].
- 261 Nirmala Carvalho, "Redemptorists demand return of historic monastery in Vietnam", *Crux*, 18<sup>th</sup> November 2023 <https://cruxnow.com/church-in-asia/2023/11/redemptorists-demand-return-of-historic-monastery-in-vietnam/> [accessed 19/04/24].
- 262 "Vietnam Full Gospel Church recognised", *Vietnam Plus*, 27<sup>th</sup> December 2023 <https://en.vietnamplus.vn/vietnam-full-gospel-church-recognised/275471.vnp> [accessed 23/04/24].
- 263 "Vietnam sentences ethnic minority man to 4½ years for religious activities", *Radio Free Asia* <https://www.rfa.org/english/news/vietnam/blang-01262024162452.html> [accessed 19/04/24].
- 264 "Dak Lak: Police arrest three worshippers from a Protestant house church", *Asia News*, 9<sup>th</sup> March 2024 <https://www.asianews.it/news-en/Dak-Lak-Police-arrest-three-worshippers-from-a-Protestant-house-church-60309.html>; "Three House Church Members Released from Jail in Vietnam", *Persecution. Org* <https://www.persecution.org/2024/03/13/three-house-church-members-released-from-jail-in-vietnam/> [both sites accessed 19/04/24].
- 265 "Archbishop Gallagher makes 6-day visit to Vietnam", *Vatican News*, 9<sup>th</sup> April 2024 <https://www.vaticannews.va/en/vatican-city/news/2024-04/paul-richard-gallagher-vietnam-diplomatic-visit-holy-see.html> [accessed 19/04/24].

Overall ter wereld lopen christenen een verhoogd risico op intimidatie, arrestatie en geweld. Kerken worden in brand gestoken, christelijke vrouwen worden ontvoerd en verkracht en gelovigen worden gedood vanwege hun geloof. *Vervolgd en Vergeten?* geeft gedetailleerde informatie over de situatie van christenen in 18 landen waar de gelovigen te lijden hebben onder autoritaire staatsmaatregelen of aanvallen van extremisten.



Kerk in Nood (ACN) is een katholieke hulporganisatie die pastorale en praktische hulp biedt aan christenen - vooral aan hen die vervolgd worden vanwege hun geloof. We voeren onze missie van verzoening en liefde uit via lokale kerkelijke partners.

Onze (particuliere) weldoeners ondersteunen priesters, zusters en catechisten, het bouwen van kerken, het leveren van transport, het opleiden van seminaristen en het leveren van religieuze literatuur en media - evenals het leveren van noodhulp aan christenen die worstelen om te overleven of op de vlucht zijn voor vervolging.

Kerk in Nood (ACN) komt ook op voor lijdende christenen die geen stem hebben.

Door gebed, informatie en actie houden we het geloof levend in een onrustige wereld.

**Wij vragen om uw gebed en steun voor onze vervolgte christenen. Geven kan via [kerkinood.nl/donatie](https://kerkinood.nl/donatie) of deze QR-code**

